

PAGERBTA „ŽINIA” IR JOS ŠALTINIS

Tikėjimo reikšmę ir galią skelbia Bažnyčia, liudija ir mokslininkai bei ilgaamžė žmonijos patirtis. Amžių patirtis liudija, kad ne visas pranašystes nuneša blavus vėjas, daugelis pranašysčių išsipildo. Todėl tikėjimas kai kuriomis pranašystėmis turi pagrindą. Kita vertus, pats tikėjimas pranašyste veda į jos išsipildymą, nes per tikėjimo užprogramuotą sąmonę ir skatinamas pranašystės išsipildymas. Jei tauta, grupė ar atskiri asmenys turi kilnius siekius, juos puoselėja, dėl jų kovoja ir giliai tiki jų išsipildymu, tie siekiai ateityje dažnai tampa tikrove.

Žinomos ir pranašystės prilygstančios mistinės įžvalgos, kurios, kai būna liudijimų patvirtintos, laikui bėgant, pasirodo esą pranašiški ženklai. Tokių pranašiškių ženklų būta mūsų laikais. Skaitytojui iš žiniasklaidos yra žinomos mūsų diplomato Oskaro Milašiaus pranašystė, išsakyta diplomatu Petru Klimui.

Sykį pastebėjęs, kad diplomatas Petras Klimas šypsosi ir jo pranašystėmis netiki, O. Milašius perspėjo:

- Tamsta, per daug neabejok. Mano žodžių prasmę giliau ir tinkamiau suprasi, kai pereisi dešimtis kalėjimų.

- Būrimais, pranašystėmis nelabai tikiu, – atkirto P. Klimas. – Bet už ką man tektų tokia bausmė?

- Sužinosi vėliau.

Ši pranašystė išsipildė su kaupu: P. Klimas karo ir pokario metais perėjo vokiečių ir sovietų lagerių pragarą.

Pasaulį gali pakeisti vienas lietuvis

Čikagoje 1958 išleistoje Juozo Prunskio knygoje *Mano pasaulėžiūra – kultūrininkų pasisakymų rinkinys* yra rašytojo, visuomenės veikėjo, diplomato Petro Babicko pasisakymas apie jo pasaulėžiūrą. Greta kitų rašytojo pažiūrų, jis, pasisakydamas tautiniu klausimu, parašė:

„Kiek yra lietuvių visame pasauly? – paklausė neseniai manęs vienas intelektualas. „Keturi-penki milijonai“, – atsakiau. „Hm... Jie nieko negalės padaryti, per mažai...“ Atsakiau jam iškilmingai:

„Taip, keli milijonai lietuvių, žinoma, nieko negali pakeisti pasauly, palyginus su šimtais milijonų kitų tautų, tačiau pasaulį gali pakeisti vienas lietuvis“. Galbūt nepatikėjo jis, tačiau aš tikiu, nes šiais visuotinio subiznėjimo laikais, kada perkamos ir parduodamos tautos ir valstybės, lietuvių motina,

Ženklas, sukurtas ir pagamintas aukotojų lėšomis, iškilmingai įteiktas Vytautui Landsbergiui 2016 m. sausio 13 d. prie paminklo „Žinia”.

Autoriaus nuotr.

šelpdama vokiečių belaisvį ar nuo budelių besislapstantį ir kenčiantį Dievo sūnų, parodė, kad ji yra aukštesnė už dangoraižius, reaktyvinius lėktuvus bei vandenilio bombas. Lietuvė motina – lietuvių tauta. Vaidila, lietuvi, prie ratelio mokanti savo vaiką skaityti, knygnešys bei pasaulio lietuvių talka – tai keturi pagrindiniai stulpai,

kuriais turi remtis mūsų tautos ateities gyvenimas ir kova.

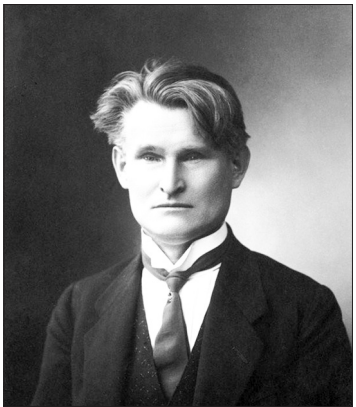
Tarsi netyčia išsprūdęs P. Babicko pasakymas pasaulį gali pakeisti vienas lietuvis, iš tikrųjų tapo išsipildžiusia pranašyste; pirmasis Sąjūdį vedęs į Kovo 11-ąją, pirmasis atkurtos Lietuvos valstybės vadovas buvo vienas lietuvis, o Lietuvos Kovo 11-oji lėmė

Lietuvos valstybės atkūrimą, SSRS griūtį bei esminius pasikeitimus pasaulyje.

Dienai, kuri galbūt bus svarbi pasaulio istorijai

Berlyno Šarlotenburgo (Charlottenburg) parke ant obelisko iškalta data „11 KOVO”. Ši obeliską 1979 metais pastatė bosnis skulptorius Braco (Nukelta į 4 psl.)

PREZIDENTUI KAZIUI GRINIUI – PASAULIO TAUTŲ TEISUOLIO VARDAS DĖL ŽYDŲ GELBĖJIMO

Dr. Kazys Grinius
(1866 – 1950)

Prezidentui Kaziui Griniui ir jo žmonai suteikti Pasaulio tautų teisuolių vardai, įvertinant jų nuopelnus gelbėjant žydus nuo Holokausto. Tokį sprendimą priėmė Izraelio Jad Vašemo Holokausto memorialiniame muziejuje veikianti visuomeninė komisija.

K. Grinius ir jo žmona Kristina nacistinės Vokietijos okupacijos metais buvo priglaudę bičiulį Kauno geto kalinį Dmitrijų Gelperną.

Valstybinis Vilniaus Gaono žydų muziejus pranešė, kad apie šį apdovanojimą buvo

informuotas gruodžio mėnesį.

Lietuvoje K. Griniaus ir K. Griniuvienės indėlis gelbėjant žydus buvo įvertintas dar 1993 metais, kai jiems suteikti nacionaliniai apdovanojimai – Žūvančiųjų gelbėjimo kryžiai.

Lietuvos žydų bendruomenės pirmininkė Faina Kukliansky žiniasklaidai sakė, kad komisijos darbas Izraelyje užtruko ilgiau dėl to, kad nėra išlikę gyvų liudininkų, o Jad Vašemas kelia gana griežtus reikalavimus.

„Jad Vašemui užtruko ilgiau negu Lietuvai. Iš D. Gelperno buvo imtas interviu, rengiamės jo pagrindu išleisti knygą.

K. Girmius ir D. Gelpernas buvo filatelistai, jų santykiai buvo puikūs. D. Gelpernas žiemą gyveno pas Grinius, jie ir neslėpė, kad suteikia pastogę žydų“, – sakė F. Kukliansky.

„Esu kalbėjusi su geto kaliniais, apie D. Gelperną ir K. Grinių visi yra labai aukštos nuomonės, kad tai buvo labai inteligentiški, panašių pažiūrų žmonės“, – kalbėjo

bendruomenės pirmininkė.

Pagal išsilavinimą gydytojas, K. Grinius Lietuvos prezidento pareigas ėjo nuo 1927 metų birželio iki gruodžio 17 dienos perversmo. Per vokiečių okupaciją 1942 metais kartu su bendražygiais jis okupacinei administracijai įteikė memorandumą, kuriame reikė susirūpinimą dėl pradėtos vokiečių kolonizacijos, gyventojų represijų, žydų žudynių. Už tai jis buvo ištremtas į savo kaimą.

1944 metais K. Grinius pasitraukė į Vokietiją, 1947 metais – į Jungtines Valstijas, kur protestavo prieš sovietinę Lietuvos okupaciją. K. Grinius mirė 1950 metais Čikagoje, 1994 metais palaikai buvo parvežti į Lietuvą ir palaidoti jo gimtinėje.

Už žydų gelbėjimą Pasaulio tautų teisuoliais Jad Vešemas yra pripažinęs daugiau kaip 800 lietuvių.

Lietuvos Seimas 2016-uosius yra paskelbęs K. Griniaus metais. Gruodį bus minimos jo gimimo 150-osios metinės.

LRT

VOKIETIJA SUSIDURIA SU DIDĖJANČIU SPAUDIMU DĖL PABĖGĖLIŲ POLITIKOS

Berlynas, sausio 16 d. (ELTA). Svarbus Vokietijos kanclerės Angelos Merkel (Angela Merkel) sąjungininkas pagrasino paduosiantis jos vyriausybę į teismą dėl „atvirų durų“ politikos pabėgėlių atžvilgiu, skelbia „Reuters”.

Bavarijos žemės ministras pirmininkas Horstas Zėhoferis (Horst Seehofer) pareiškė išsiųsiantis federalinei vyriausybei raštišką reikalavimą per kelias ateinančias savaites atkurti įprastines sąlygas šalies pasienyje.

TURKIJA TEIGIA NIEKADA NEGALĖSIANTI VISIŠKAI SUSTABDYTI PABĖGĖLIŲ SRAUTŲ Į ES

Berlynas, sausio 15 d. (ELTA). Turkija teigia niekada negalėsianti visiškai sustabdyti pabėgėlių srauto į Europą, praneša agentūra „Reuters”.

Vyriausybė daro viską, kas įmanoma, kad laikytųsi šio įsipareigojimo, tačiau nėra sistemos, kuri visiškai sustabdytų migrantus, interviu Vokietijos laikraščiui „Die Welt” sakė Turkijos vicepremjeras

Bavarijos premjero pasabos atspindi plintančias vokiečių dvejones dėl A. Merkel atvirų durų politikos, susiduriant su didžiausiu pabėgėlių srautu Europoje nuo Antrojo pasaulinio karo laikų. Prie to labiausiai prisidėjo Kelne naujametinė naktį prieš moteris surengti išpuoliai, dėl kurių buvo apkaltinti migrantai.

Sausio 15 d. paskelbtos apklausos duomenys parodė, kad pastarąjį mėnesį A. Merkel reitingas nukrito.

Mehmetas Simsekas (Mehmet Simsek). Jis atkreipė dėmesį į tai, kad Turkijos pakrantės ilgis yra 8 300 km. Esą ir JAV nepajėgia visiškai kontroliuoti savo sienos su Meksika.

ES nori, kad Turkija vaidintų svarbų vaidmenį mažinant pabėgėlių skaičius. Mainais už tai numatyta skirti 3 mlrd. eurų sirų apgyvendinimui ir sušvelninti vizų režimą turkams.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė sausio 17 d. Nepriklausomybės aikštėje pasveikino įkūrimo 25-metį mininčias Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos savanorių pajėgas. Pasak Prezidentės, ginti Tėvynės nuo sovietų agresoriaus prieš ketvirtį amžiaus pakilo tūkstančiai žmonių - iš įvairiausių Lietuvos vietų, skirtingų profesijų, patirties ir amžiaus. Ir nors tik dalis pirmųjų savanorių buvo įgiję kariškos patirties, visi jie buvo pasirengę kovoti už Lietuvos laisvę.

Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos savanorių pajėgos (KASP) oficialiai įkurtos 1991 metų sausio 17 dieną. 2003 metais KASP integruotos į Sausumos pajėgų sudėtį. Krašto apsaugos savanorių pajėgas sudaro Savanorių pajėgų štabas, šešios rinktinės, apimančios visą Lietuvos teritoriją. Pajėgose tarnauja apie 4500 karių savanorių ir apie 700 profesinės karo tarnybos karių.

Nuo sausio 18 dienos keičiasi dokumentų tvirtinimo tvarka - Lietuvos Respublikos išduotus dokumentus pažyma (Apostille) Lietuvoje tvirtins notariai. Iki šiol Lietuvoje išduotų dokumentų tvirtinimas pažyma (Apostille) buvo atliekamas tik Užsienio reikalų ministerijoje. Siekiant sumažinti administracinę naštą tiek fiziniams, tiek juridiniams asmenimis Užsienio reikalų ministerija kartu su Teisingumo ministerija inicijavo teisės aktų pakeitimus. Jiems įsigaliojus, gyvenantiems ne Vilniuje nebereikės dėl šios procedūros vykti į sostinę. Asmenys, esantys užsienyje, prašymą dėl dokumentų, išduotų Lietuvos Respublikos, tvirtinimo pažyma (Apostille) gali pateikti Lietuvos diplomatinėms atstovybėms ir konsulinėms įstaigoms. Dokumentų legalizavimą, kaip ir iki šiol, atliks Lietuvos užsienio reikalų ministerijos Konsulinis departamentas ir Lietuvos diplomatinės atstovybės bei konsulinės įstaigos. Tvarka keičiama vadovaujantis Vyriausybės nutarimu „Dėl dokumentų legalizavimo ir tvirtinimo pažyma (Apostille) tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo.

Kaip vieną priemonių kovojant su alkoholio vartojimu, Lietuvos Vyriausybė netrukus gali pasiūlyti draudimą prekiauti alkoholiniais gėrimais ne maisto prekių parduotuvėse. Apie šį pasiūlymą sausio 14 d. užsiminė Premjeras Algirdas Butkevičius. Anot Premjero atstovės spaudai Evelinos Butkutės-Lazdauskienės, toks pasiūlymas dar nėra oficialiai užregistruotas ir yra tik vienas iš galimų variantų alkoholio prieinamumui mažinti. Šiemet savo veiklą pradeda Valstybinis visuomenės sveikatos stiprinimo fondas, kuriam skiriama 0,5 proc. akcizo mokesčio, gauto už parduotus alkoholinius gėrimus. Nuo šių metų sausio 1 d. alkoholiu nebegalima prekiauti degalinėse.

3 nauji Karinių oro pajėgų sraigtasparniai „Eurocopter“ pradeda budėjimus ir nuo šiol vykdys paieškos ir gelbėjimo darbus iš Nemirsetos ir Kauno postų. Nemirsetoje ir Kaune budėjimams parengtos penkios pilotų ir gelbėtojų įgulos. Sraigtasparniais „Eurocopter Dauphin“ bus vykdomos aplinkos stebėjimo užduotys, jūroje dingusių žmonių paieška, gaisrų gesinimas, ligonių ar transplantuojamų organų perskraidinimas, teikiama pagalba valstybės ir savivaldybių institucijoms ekstremalių situacijų atvejais. Sutartį dėl trijų sraigtasparnių „Eurocopter Dauphin“ įsigijimo Lietuvos kariuomenė pasirašė 2013 m. spalį. Bendra sraigtasparnių projekto vertė - apie 52 mln. eurų. Į šią kainą buvo įskaičiuotas trijų sraigtasparnių įsigijimas, visa reikalinga įranga, pilotų ir šiuos sraigtasparnius aptarnaujančio personalo mokymas, taip pat garantinis aptarnavimas.

Laisvės gynėjų dieną Lietuvos nacionaliniame operos ir baletų teatre (LNOBT) įvyko ypatingas koncertas. Sausio 13-ąją teatro scenoje nuskambėjo vienas gražiausių klasikinio repertuaro kūrinių - Volfango Amadėjaus Mocarto (Wolfgang Amadeus Mozart) „Requiem“. Kaip prasminga įžanga klasiko kūriniui buvo atliktas naujausias kompozitoriaus Algirdo Martinaičio opusai „Agnus Dei“. Scenoje pasirodė ryškiausi LNOBT solistai. „Requiem“ dainavo Joana Gedmintaitė (sopranas), Laima Jonutytė (mecosopranas), Tomas Pavilionis (tenoras) ir Liudas Norvaišas (bosas). „Agnus Dei“ solistė - Jovita Vaškevičiūtė (mecosopranas). Taip pat dainavo LNOBT choras (meno vadovas Česlovas Radžiūnas), griežė LNOBT simfoninis orkestras. Dirigavo teatro muzikos vadovas Robertas Šervenikas.

Lietuvos ambasadoriumi Egipte nuo šių metų kovo 1 dienos siūloma skirti diplomata **Arvydą Daunoravičių**. Tokį Vyriausybės nutarimo projektą įregistravo Užsienio reikalų ministerija. Dokumente teigiama, kad šiai kandidatūrai pritarta ir Seimo Užsienio reikalų komitete. Jis 1998-1999 m. ėjo laikinojo reikalų patikėtinio Belgijoje pareigas, nuo 2003 iki 2008 m. buvo Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje. 2008-2009 m. diplomatas vadovavo Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui prie Vyriausybės, o nuo 2010 m. buvo URM Užsienio lietuvių departamento direktoriumi. Nuo 2013 m. A. Daunoravičius eina Užsienio reikalų ministerijos nepaprastojo pasiuntinio ir įgaliotojo ministro pareigas. **ELTA**

Vienoje sausio 17 d. Iranui panaikintos tarptautinės sankcijos. Nuotr. - JAV valstybės sekretorius Džonas Keris (John Kerry). **EPA-ELTA nuotr.**

JAV ĮVEDA NAUJAS SANKCIJOS IRANUI

Tik atšaukusios sankcijas branduolinę programą apribojusiam Iranui, Jungtinės Valstijos pranešė įvedančios naujus suvaržymus šiai šaliai. Šįkart sankcijos susijusios su raketine Irano programa ir yra

taikomos vienuolikai Irano kompanijų bei asmenų.

Dalis jų įsikūrę Jungtiniuose Arabų Emyratuose bei Kinijoje. Vašingtonas uždraudė jiems naudotis amerikiečių bankų sistema.

IRANAS IR JAV APSIKEITĖ KALINIAIS

Teheranas, sausio 17 d. (ELTA). Iranas paleido „Washington Post“ žurnalistą Džesoną Rezianą (Jason Rezian) ir tris kitus JAV ir Irano pilietybę turinčius kalinius per kalinių apsiikeitimo operaciją su JAV, informuoja **BBC**.

39-erių Dž. Rezianas buvo įkalintas praėjusių metų lapkritį. Vienas iš jam pateiktų kaltinimų - šnipinėjimas. Įvardyti ir likę trys amerikiečiai - Sajedas Abedinis (Saeed Abedini), Amiras Hekmatis (Amir Hekmati) ir Nosratola Chosravis-Rudsaris (Nosratollah Khosravi-Roodsari).

NORI SUSIGRĄŽINTI KRYMO IR SEPARATISTŲ UŽGROBTŲ TERITORIJŲ KONTROLĘ

Kijevas, sausio 14 d. (ELTA). Ukrainos prezidentas Petro Porošenka nori šiais metais susigrąžinti Donecko ir Luhansko, kur prorusiški separatistai paskelbė „liaudies respublikas“, kontrolę. Ukrainos suverenumas abiejose „užimtosiose teritorijose“ Rytuose turi būti atkurtas, pareiškė jis sausio 14 d. spaudos konferencijoje. P. Porošenka pažadėjo tam tikslui naudoti tik politines ir diplomatinės priemones, informuoja agentūra **AFP**.

Prezidentas Petro Porošenka teigia, kad Ukraina yra pasiruošusi atkurti elektros energijos tiekimą Krymui, jei Rusijos aneksuotas pusiasalis grįš į Ukrainos sudėtį, skelbia Laisvosios Europos radijas.

Komentuodamas 2014 metų vasarą po prieštaringo referendumo Maskvos aneksuoto Krymo klausimą, prezidentas pasiūlė „tarptautinį mechanizmą pusiasalio okupacijai užbaigti“. Jame esą turėtų dalyvauti Jungtinės Valstijos ir Europos Sąjunga,

JAV savo ruožtu paskelbė suteikusios malonę septyniems iraniečiams, kurie kalinti dėl sankcijų Iranui pažeidimo. Iš septynių paleistų Irano piliečių šeši taip pat turi ir JAV pilietybę.

Išlaisvinti keturi JAV piliečiai bus nuskraidinti į Šveicariją, o po to - į JAV bazę Vokietijoje, kur juos apžiūrės medikai.

Atsižvelgiant į praėjusiais metais pasiektą susitarimą dėl branduolio ginklo plėtojimo, Austrijos sostinėje Vienoje šeštadienio vakarą Iranui buvo panaikintos tarptautinės sankcijos.

o esant reikalui, ir Budapešto referendumą pasirašiusios šalys, taigi - be JAV dar ir Rusija bei Didžioji Britanija. Šios trys valstybės 1994-aisiais Vengrijos sostinėje įsipareigojo garantuoti Ukrainos suverenumą, kai buvusi sovietinė respublika atsisakė savo atominių ginklų.

Po to, kai Kijeve 2014 metų vasarį prezidentas Viktoras Janukovyčius buvo nuverstas nuo valdžios ir ją perėmė provakarietiškos jėgos, santykiai tarp Ukrainos ir Rusijos tapo labai įtempti. Kijevas ir Vakarai kaltina Maskvą tiesiogiai karinėmis priemonėmis remiant prieš Ukrainos vyriausybę kovojančius sukilėlius. Kremlius tai neigia.

Konfliktas Ukrainos Rytuose, Jungtinių Tautų (JT) duomenimis, nuo 2014 metų balandžio nusinešė daugiau kaip 9 000 žmonių gyvybių, dauguma jų - civiliai.

JAV ir ES neseniai pratęsė dėl Ukrainos konflikto Rusijai paskelbtas sankcijas.

Pasak Amerikos pareigūnų, Irano balistinių raketų programa kelia grėsmę regiono ir viso pasaulio saugumui, todėl sankcijos bus tęsiamos.

Irano vadovas pareiškė, kad bet koks naujų sankcijų įvedimas turės pasekmių.

HAGOJE STEIGIAMAS KOSOVO KARO NUSIKALTIMŲ TEISMAS

Haga, sausio 15 d. (ELTA). Nyderlandų sostinėje Hagoje steigiamas specialus teismas, nagrinėsiantis per karą Kosove įvykdytus nusikaltimus, informuoja Nyderlandų pareigūnai, skelbia **BBC**.

Pranešama, kad teismas nagrinės rimtus nusikaltimus, kuriuos 1999-2000 m. įvykdė Kosovo išlaisvinimo armija (KLA) prieš etnines mažumas ir politinius oponentus.

Teismas savo veiklą pradės šiais metais.

JT VADOVAS BADA SIRIJOJE PAVADINO KARO NUSIKALTIMU

Niujorkas, sausio 15 d. (ELTA). Jungtinių Tautų (JT) generalinis sekretorius Pan Gi Munas (Ban Ki-moon) Sirijos vyriausybinių pajėgų ir kovotojų grupuočių apsiaustose šalies teritorijose vyraujančių badą pavadino „karo nusikaltimu“, skelbia „*Deutsche Welle*“.

JT generalinis sekretorius pasisakė po to, kai pagalbos vilkstinės pasiekė apsiaustą Sirijos Madajos miestelį, pastarosiomis savaitėmis atsidūrusį dėmesio centre, gyventojams pradėjus prašyti maisto ir kitų pagrindinių produktų.

Tarptautinis Raudonojo Kryžiaus komitetas (TRKK) beveik keturis mėnesius rengė derybas su Sirijos vyriausybe, įvairiomis ginkluotomis grupuotėmis ir regiono valdžiomis, kad gautų leidimą pristatyti pagalbos krovinį trims apsiaustiems Sirijos miestams.

Šeši sunkvežimiai, kuriuos bendrai organizavo TRKK, Sirijos Arabų Raudonasis Pusmėnulis ir JT, pristatė maisto produktų, vaistų, antklodžių, higienos priemonių ir drabužių į Madają.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.

Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.

VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.

Oro paštui užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$2.00.

Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

NEUŽMIRŠTUOLĖ LIETUVOJE REIŠKIA SAUSIO 13-AJĄ

Keista, kad maža, neišvaizdi gėlė gali sukelti tiek piktų diskusijų ir susipriešinimo. Kita vertus, nėra ko stebėtis – juk simboliai (o ši gėlė jau tapusi simboliu) visuomet vertinami iš priešingų pozicijų: vieniems jie sukelia pasididžiavimo ir orumo jausmus, kitus jie siutina, sukelia norą tyčiotis... Visa tai reiškia vieną faktą – simbolis yra stiprus žmogaus dvasios stimuliatorius. Neužmirštuolė, kaip Sausio 13-osios aukų atminimo simbolis pas mus prigijo neseniai, tačiau ir vėl neapseita be aistrų – vieno puolė Neužmirštuole puoštis dar likus gerai savaitei iki minimos datos (tarsi prekybininkai, puošiantys kalėdines eglutes... rugsėjo mėnesį), o kiti puolė į atlapus kiekvienam, palaikančiam idėją tęsti Neužmirštuolės tradiciją. Deja, daug kas nežino, ką reiškia ši neišvaizdi gėlė simbolikoje, kaip šis simbolis atsirado, kas ir kaip jį naudojo ir naudoja. Štai kokį išsamų paaiškinimą pavyko aptikti socialiniuose tinkluose.

„Pradėkime nuo legendos, iš kurios kilo gėlės pavadinimas – ta legenda buvo tokia stipri, kad gėlės pavadinimą perėmė visas pasaulis. Neužmirštuolės pavadinimas kilo iš vokiečių kalbos – „Vergissmeinnicht“. Nepaprastai senas vokiškas mitas pasakoja, kad kartą Dievas davė vardus visiems augalams, bet pamiršo mažą gėlytę. Gėlytė ėmė verkti ir prašyti Dievo: „neužmiršk manęs, Viešpatie“. Dievas ir tarė: „kadangi aš tave užmiršau, tai tebūnie toksai tavo vardas, kad niekada daugiau neužmirščiau“. Šitame paprastame mite matosi visa pirminė neužmirštuolės simbolika: žydra, šviesi, tyra lyg ašara gėlytė, silpna ir bejėgė, pasirėmė savo tikėjimu. Ji tikėjo ir ji gavo vardą, kuris buvo jos vertas – gėlė, kuri neužmirštama. Ji nenorėjo būti pamiršta ir jos nepamiršo. Neužmirštuolės neša būtent tokią prasmę – kad ir silpnos, kad ir bejėgės, jos gyvena mūsų atmintyje. Jos reiškia būtent tą tyrą tikėjimą, kuriuo galima laimėti. Legenda buvo tokia stipri ir įspūdinga, kad permigravo į daugybę kitų šalių ir kalbų. Angliškai ši gėlė vadinasi „forget-me-not“, ispaniškai – „nomeolvides“, latviškai – „neaizmirstule“, vengriškai – „ne-felejcs“, estiškai – „meelespealill“, itališkai – „nontiscordardime“, rumuniškai – „nu-mă-uita“, lenkiškai – „niezapominajka“, daniškai – „forglemmigej“, esperanto kalba – „neforgesumino“. Visomis kalbomis tas pavadinimas sako apie tai, kad reikia neužmiršti. Tokia ir yra pagrindinė prasmė – neužmiršti apie tai, kaip netgi atrodydami bejėgiais, galime tikėti ir laimėti.

Pats pirmas žinomas kartas, kai Neužmirštuolės buvo panaudotos kaip atminimo ženklas žuvusiems kovoje – 1916 metais, Liverpulyje – tada buvo surengta labdaringa savaitės trukmės akcija (ją pradėjo futbolo rungtynės tarp Liverpool ir Everton komandų), skirta paminėti 600 Pirmajame pasauliniame kare žuvusiųjų Liverpulio gyventojų. Neužmirštuolės tada figūravo ant mėlynų vėliavų, kurios buvo parduodamos labdaringais tikslais. Surinkti pinigai buvo skirti karo našlaičiams ir našlėms.

Kiek plačiau, kaip simbolį, skirtą atminti žuvusiems kovoje, panaudojo Niufaundlendas 1917 metais. Mažus neužmirštuolių žiedus žmonės tąkart jau segėsi į drabužius – tam, kad primintų apie aukas Somos mūšyje. Šiek tiek vėliau, sekant Niufaundlendo patirtimi, atsirado bene žinomiausias pasaulyje panašus simbolis – raudona aguona, kurią 1921 sukūrė britai,

IŠŠŪKIŲ AKIVAIZDOJE NEPAMIRŠKIME, KIEK JAU ESAME NUĖJĘ

Jei taika – tai griūnančios sienos, priešų susitaikymas ir stabilumas, tuomet 2015-ieji bus atsimenami kaip konfliktų metai.

Globalios laisvės indeksas, kuris vertina visų šalių demokratinių, pilietinių ir politinių laisvių raidos tendencijas, blogėjo jau devintus metus iš eilės. Terorizmas, Rusijos agresija, autoritariinių režimų stiprėjimas lėmė faktą, kad net 61 šalyje situacija pablogėjo. Tarp tokių – Rusija, Venesuela, Nigerija ir daugelis kitų. Tuo metu gerėjimo tendencijos pastebimos tik trisdešimtyje valstybių.

Ypatingai sudėtinga situacija didesnių ar mažesnių diktatorių valdomoje Eurazijoje, kur laisvų valstybių apskritai nėra. Vidurio Rytuose ir Šiaurės Afrikoje tokių tėra 5 proc., Azijoje – 38 proc., Pietų Amerikoje – 71 proc. Pažangiausia – Europa, kur 86 proc. šalių laikomos laisvomis, bet ir jos išgyvena ne ramiausius laikus. „The Economist“ pastebi, kad dėl šių tendencijų daugėja ir aukų. Pastarieji keli dešimtmečiai žymėjo pažangą – jei Šaltojo karo metais kasmet konfliktuose žūdavo vidutiniškai 180 tūkstančių žmonių, tai pirmajame šio amžiaus dešimtmetyje nusinešdavo jau „tik“ po 55

tūkstančius gyvybių. Dabar gi vien kare Sirijoje per ketverius metus buvo nužudyti 300 tūkstančių. O kur dar tebesitęsiantys konfliktai Ukrainoje, Pietų Sudane ir kituose karštuose taškuose.

Tai kelia vis daugiau galvosūkių Vakarų pasaulio lyderiams. Pernai jiems dažniausiai teko užsiimti „gaisrų gesinimu“, šiaip ne taip pernakt užkertant kelią Graikijos bankrotui bei pristabdant Rusijos ekspansiją Rytuose. Šiemet to nebepakaks – reikės ieškoti ilgalaikių problemų sprendimų, antraip nestabilumo kaštai tik augs.

Galima išskirti mažiausiai tris iššūkius:

Visų pirma, Europa toliau ieškos išeities iš pabėgėlių krizės. Pabėgėlio statuso prašančiųjų skaičius 2015 metais padvigubėjo ir siekė apie milijoną – maždaug tiek pat, prognozuojama, atvyks ir šiemet, tad ES šalių solidarumas ir toliau braškės. Galimos to pasekmės – laisvo judėjimo principo ribojimai, nacionalinių vyriausybių griūtys, politinis nestabilumas. Kitaip tariant, kils ES išlikimo dilemos, o vien tai yra neraminanti tendencija Lietuvai. Todėl ES šalys privalo pagaliau imtis problemos šaknų: spręsti konfliktus Libijoje ir Sirijoje bei nesibaiminti, jei prireiks, panaudoti karines priemones.

norintys priminti visiems Pirmojo pasaulinio karo žuvusiuosius ir nukentėjusius karo veteranus. Daugelis įsivaizduoja, kad Neužmirštuolė nusižiūrėta vien nuo britiškų aguonų, tačiau išties, kaip matote, yra kiek atvirkščiai.

Dar vėliau neužmirštuoles atrado Vokietijos masonai – 1926 jie neužmirštuoles ėmė naudoti kaip simbolį, skatinantį labdarą – kad būtų neužmiršti vargšai ir tie, kas negali pasirūpinti savimi. Kiek vėliau, kai Vokietijoje įsitvirtino nacių režimas, gėlė neužmirštuolė tapo dar ir simboliu, kuris nacių okupuotoje Europoje leisdavo masonams atpažinti vieniems kitus. O dar paskui jis tapo ir simboliu, primenančiu nacių aukas.

Armėnų genocido šimtmečiui priminti irgi buvo pasirinkta neužmirštuolė – 2015 metais ji visiems priminė apie pirmą kartą, kai žmonijos istorijoje buvo bandoma tikslingai ir siaubingai sunaikinti ištisą tautą. Jaunaturių patirtį vėliau perėmė naciai, analogiškai bandę sunaikinti žydus.

Lietuvoje Neužmirštuolė atsirado 2014 – tąsyk daugelis susiorganizavo, spausdinosi, karpėsi iš popieriaus gėlytes, segėsi jas į drabužius, dėjosi savo „Facbook“ profiliuose, dalinosi. Ir ženklas labai greitai prigijo – mes visi matėme, kas dedasi Ukrainoje ir supratome, kad Rusija vėl tampa grėsme Lietuvai.

Šiemet – jau treči metai, kai Sausio 13-ąją prisimename ne šiaip, o turėdami ir simbolį, kuris ir mums, ir kitiems pasakytų, kad mes ne šiaip mylime savo šalį, ne šiaip prisimename. Mes turime ženklą, kuris ir mums, ir kitiems sako: „neužmiršime to, kaip Laisvę iškovojo tie, kurie žuvo“.

Taigi, rašinio autorius gana išsamiai paaiškino simbolio atsiradimo ir prasmės istoriją. Gaila, kad internetu nesinaudoja tiek žmonių, kad neliktų vietos spekuliuoti Neužmirštuolės simbolio „svetimumu“. Svarbiausia, kad šalia Neužmirštuolės niekas nedraudžia pasipuošti ir Trispalvės juostele – simboliu, pabrėžiančiu mūsų identitetą simboliu. O jeigu kam vis dėlto nepatinka, kad pasirinkta Neužmirštuolė, o ne, tarkim Gedimino stulpai ar Jogailaičių kryžius (ar dar koks kitas simbolis), galima savo ruožtu paklausti – o kur jūs buvote iki 2014 metų? Pamiršote?

Kęstutis Šilkūnas

Be to, turi būti sukuriamas saugus kelias pabėgėliams į Europą, tuo pačiu sunkinant gyvenimą „žmonių kontrabandininkams“, užtikrinant atvykstančiųjų registraciją bei padidinant galimybę atskirti pabėgėlius nuo ekonominių migrantų. Lietuva savo ruožtu turėtų išlikti solidari bei pademonstruoti, kad nepasiduoda populizmui, o geba tapti patikima partnere sprendžiant tokio masto problemas.

Antra, darbotvarkės viršuje išliks Rusija. Vladimiras Putinas vykdė aktyvius karinius veiksmus tiek Ukrainoje, tiek Sirijoje, tuo siekdamas padidinti Rusijos svarbą pasaulinėje politikoje. Visgi tikėtina, kad Kremlui šiemet teks vis labiau pereiti į gynybinę, mažiau aktyvią fazę. To priežastis – naftos kainos, kurios nuo 115 dolerių už barelį 2014 metų viduryje smuko iki mažiau 40 dolerių pastarosiomis savaitėmis. Tai 4 proc. nusmukdė Rusijos ekonomiką bei privertė eikvoti rezervus. Be to, artėja JAV prezidento rinkimai, kurie beveik neabejotinai lems proaktyvesnio užsienio politikoje lyderio nei Baracko Obamos išrinkimą. Abi šios tendencijos tiek Ukrainoje, tiek Sirijoje skatins Rusiją ieškoti bent dalinio konsensuso. Lietuvos užduotis – padėti Ukrainai reformų procese pabrėžiant, kad tai ne vien Rusijos agresijos auka, bet ir dar viena demokratizacijos sėkmės istorija.

Galiausiai trečiasis iššūkis tenka mums patiems – pozityviau žvelkime į Lietuvą. Jei pasaulyje laisvės indeksas mažėja, tai Lietuvoje politinės ir pilietinės laisvės stiprėja, o žiniasklaida nėra varžoma; jei aplink siaučia karai bei atgimti siekiančios imperijos, tai Lietuva priklauso galingiausiems demokratinių šalių klubams – ES ir NATO, todėl išsaugo taiką; jei buvusios SSRS šalys smunka į ekonominę duobę, tai Lietuva Žmogaus socialinės raidos indekse iš 188 šalių užima 37 vietą, nes gyventojų pajamos, gyvenimo trukmė, galimybės siekti išsilavinimo yra tokios, kokių neturi didžioji dalis planetos gyventojų.

Žinoma, ir Lietuvoje yra apščiai bėdų, tačiau negalime ignoruoti to, kad daugeliui tenka dar sunkesnė dalia. Tad jei šiandien kylančios dilemos sieja nerimą visoje Europoje, Lietuva turėtų tapti tuo šaukliu, kuris neleistų pamiršti, kaip toli jau esame nuėję.

Linus Kojala, komentaras skaitytas LRT

(Atkelta iš 1 psl.)

PAGERBTA „ŽINIA” IR JOS ŠALTINIS

Dimitrijevičius, dedikavęs paminklą „dienai, kuri galbūt bus svarbi pasaulio istorijai”. Ta Lietuvai ir pasaulio istorijai svarbi diena atėjo po dešimtmečio, būtent kovo 11 d. Kas tai? Menininko nuojauta ar pranašiška įžvalga?.. Kas buvo ta diena iki Nepriklausomybės paskelbimo Lietuvai?

Galime tarti, kad tai ir buvo lietuvių tautos pasąmonėje įrašytas kodas – pranašiškų įžvalgų išsipildymo diena, kuri pasiekė mums tolimą bosnį ir pažadino jo kūrybinę galią, kad datą iškalėtų obeliske.

Atsakas į pranašiškas įžvalgas

Šviesios atminties skulptorius Kęstutis Juozapas Patamsis, kurdamas Nepriklausomybės atkūrimo simbolinę skulptūrinę kompoziciją „Žinia”, gal ir neįtarė, kad ji, atėjus Lietuvos valstybės nepriklausomybės dvidešimtmečiui, Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos ir Lietuvos Vyriausybės rūpesčiu stovės greta Nepriklausomybės aikštės, kad joje bus įrašyta **Kovo 11**. Bet ir neturėtume neigti, kad kūrybinėmis galėmis autorius rengė paminklą – atsaką į Petro Babicko ir Braco Dimitrijevičiaus tarsi mistines įžvalgas. Nors žiniasklaida, pasišaipydama iš skulptūrinės kompozicijos, jos tikslą ir vietą įvairiai vaizdavo, tačiau autoriaus artimųjų liudijimu ji buvo kuriama būtent kaip Lietuvos nepriklausomybės simbolis.

Žinia Lietuvai ir pasauliui

Žodis žinia reiškia pranešimą apie įvykį, reikalą, naujieną. Informacija gali būti svarbi, reikšminga, gali būti nesvarbi, nereikšminga. Antai kasmet pirmąją Kalėdų ir Velykų dieną Katalikų Bažnyčios vadovas skelbia tradicinį kreipimąsi „Urbi et Orbi” (miestui ir pasauliui), pranešdamas itin svarbią tikinčiųjų pasauliui žinią apie Kristaus gimimą ir prisikėlimą. Žinios apie Kristaus gimimą ir prisikėlimą yra įamžintos skulptūrose, paveiksluose bei kitokiais pavidalais.

Lietuvių tautos gimimas yra istorijos gelmių slėpinys, tačiau Lietuvos valstybės gimimas, nepriklausomybės praradimai ir prisikėlimai yra užfiksuoti istorijoje. Vasario 16-osios Lietuvos prisikėlimą simbolizuoja skulptorių Juozo Zikaro Laisvės paminklas Kaune, Antano Aleksandravičiaus Laisvės angelas Alytuje bei kiti, kitose vietose esantys simboliniai ženklai.

Lietuvai 1918 metais atgavus nepriklausomybę, 1922-aisiais kilo idėja Kaune, tuometinėje laikinojoje sostinėje, pastatyti Kristaus prisikėlimo

bažnyčią, kaip padėkos Dievui už atgautą laisvę simbolį. Ji buvo pastatydinta pagal latvių kilmės inžinieriaus Karolio Reisono projektą 1940 metais. Sovietinės okupacijos metais šios patalpos buvo panaudotos gamyklai, todėl bažnyčia užbaigta ir pašventinta tik 2004-aisiais. Galime tarti, kad žinia apie 1918 metais vasario 16 d. įvykusį Lietuvos prisikėlimą medžiaginiaus pavidalais yra pakankamai įamžinta. O kaip su 1990 metų kovo 11 dienos įvykiais?

2011 metų sausio 8 dieną prie Seimo vyko renginiai, skirti Parlamento gynybai 1991 metais paminėti. Minint šią progą ir Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos (LLKS) 70-metį, Šv. apaštalų Jokūbo ir Pilypo bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios, o prie Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos buvo atidengtas ir pašventintas Kovo 11-ajai skirtas paminklas. Idėja įamžinti 1990-ųjų Lietuvos prisikėlimą greta Seimo kilo pirmajam prisikėlusios Lietuvos Respublikos vadovui Vytautui Landsbergiui. Paminklas pastatytas LLKS rūpesčiu valstybės lėšomis. Skulptūra, autoriaus Kęstučio Patamsio (1939–2007) pavadinta „Žinia”, vaizduoja jauną moterį, išraiškingai į dangų iškeltose rankose laikančią lanką ir šaunančią strėlę; ji praneša Lietuvai ir pasauliui labai svarbią istorinę žinią. Taigi svarbi žinia Lietuvai ir pasauliui įsikūnijo paminklo pavidalu, įsiamžino.

Kaip paminklas pagerbiamas

Nuo paminklo atidengimo dienos tapo tradicija Kovo 11-osios, Sausio 13-osios bei kitomis Lietuvos valstybei svarbiomis datomis prie paminklo atnešti gėles, uždegti žvakutes. Čia ateina pirmasis atkurtos valstybės vadovas Vytautas Landsbergis, pelnytai vadinamas jos architektu, visuomeninių patriotinių bei politinių organizacijų atstovai, čia sustoja, gėlytę padeda ŽINIOS svarbą suvokęs praeivis. Tačiau ir akibrokštui prilygstančio elgesio, žinoma, ne iš visuomenės pusės, esama. Tapusiai tradicine paminklo pagerbimo valandėlei, deja, išskyrus vieną kitą Seimo narį, kitiems laiko neatsiranda. Seime neatsirado pagarbos ir pirmam Valstybės vadovui bei jos architektui...

Paminėjimas prie paminklo tragiškų Sausio įvykių 25-mečio proga

Pagal Lietuvos Respublikos 2011 m. rugšėjo 15 d. Laisvės premijos įstatymą, kasmet yra renkamas pretendentas Laisvės premijai gauti. Įstatymu patvirtinta Laisvės premijų komisija kandidatūrą atranka iki kiekvienų metų lapkričio 23

Kunigas Robertas Grigas.

ve.lt

dienos, o Seimas iki gruodžio 23 dienos savo nutarimu ją paskiria. Praėjusiais metais premijų komisija Laisvės premijai gauti išrinko Atkuriamojo Seimo Pirmininką valstybės vadovą Vytautą Landsbergį. Tačiau Lietuvos Respublikos Seimas, pažeidęs Laisvės premijos įstatymą, Komisijos sprendimui nepritarė. Dėl tokio Seimo akibrokšto tragiškų Sausio įvykių 25 metų sukakties paminėjimas 2016 metų sausio 13 dieną vyko be teisėtai išrinkto pretendento apdovanojimo.

Akivaizdus Laisvės premijos įstatymo pažeidimas sukėlė nerimą, todėl Nevyriausybinių organizacijų, padedančių stiprinti Lietuvos valstybės gynybinius pajėgumus, Koordinacinė taryba, atstovaujanti per 20 organizacijų, nusivylusi Seimo sprendimu, pakvietė dar kartą teikti V. Landsbergio kandidatūrą Laisvės premijai gauti. Tokį pasiūlymą, laikydamasis Laisvės premijos įstatymo, teikė ir Seimo narys Povilas Urbšys. 2015 m. gruodžio 21 d. į Seimo Pirmininkę Loretą Graužinienę kreipėsi Visuomeninė taryba prie Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos ir Lietuvos Sąjūdis, prašydami garbingai ištaisyti padarytą klaidą ir iki gruodžio 23 d. savo sprendimą perbalsuoti – Laisvės premiją skirti teisėtai išrinktam pretendentui. Deja, visuomeninių organizacijų noras nebuvo išklausytas.

Keliolika patriotinių organizacijų 2015 m. gruodžio 28 d. kreipėsi į visuomenę paremti aukomis atminimo ženklo, statulėlės – LIETUVOS LAISVĖS ŽINIA – sukūrimą pagal paminklą „Žinia” ir Tautos vardu įteikimą pirmam atkurtos Valstybės vadovui, pelnytai įvardintam jos architektu, Vytautui Landsbergiui.

*Algimantas Zolubas***VYTAUTAS LANDSBERGIS IŠLIKS ISTORIJS VADOVĖLIUOSE**

Kruvinąją sausio 13-osios naktį prie Seimo rūmų kartu su laisvės gynėjais būdę kunigas Robertas Grigas apgailestauja dėl Seimo sprendimo neskirti Laisvės premijos Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos - Atkuriamojo Seimo Pirmininkui Vytautui Landsbergiui.

„Mieli tautiečiai ir bendrapiliečiai, esu įsitikinęs, kad pavieniai interesų klanai tampa tauta ir patvaria valstybe, kai sugebama pripažinti lyderį - pavyzdžiui, Mindaugą lietuvių valstybės aušroje - ir stoti jam į talką. Kol kiekvienas kovoja už save (savo „gentį”, partiją, grupuotę), tol visi esame potencialus godžių agresorių grobis. Todėl, neįsižeiskite, apgailestinas buvo Seimo daugumos sprendimas neskirti šių metų Laisvės premijos Vytautui Landsbergiui. Jūs ne Profesoriumi pagarbą ar nuopelnus laisvės kovai paneigėte, jūs Lietuvai Sausio 13-osios 25-mečio šventę sugadinote. Nėra V. Landsbergis šventasis iš saldžių paveikslėlių, kaip, beje, ir tikėjimo Šventieji nėra tokie, kaip jie sentimentaliose paveikslėliuose vaizduojami. Tačiau jo sutelkiantys nuopelnai vieningam priešui puola-

mos Tėvynės pasipriešinimui yra neginčijamas faktas, ir nebuvo prasmingesnio akcento šiam 25-mečiui, kaip fakto pripažinimas ir adekvatus įvertinimas”- sakė R. Grigas Kovo 11-osios Akto salėje vykstančiame iškilmingame minėjime, skirtame Laisvės gynėjų dienos 25-osioms metinėms.

Jo nuomone, praeis 5 ir 10 metų ir mūsų daugelio labai kas beprisimins, o Vytautas Landsbergis išliks Lietuvos istorijos vadovėliuose greta Basanavičiaus, Kudirkos, Smetonos, Žemaičio.

„Vytautas Landsbergis - manau, tai supranta ir jo draugai, ir nemėgėjai - išliks Lietuvos istorijos vadovėliuose greta Basanavičiaus, Kudirkos, Smetonos, Žemaičio. Norite to ar nenorite, patinka tai kam ar nepatinka. Negebėjimas dėl asmeninių antipatijų priimti tikrovę terodo vien skaudžią valstybinio mąstymo stoką, „gentinės” ir klaninės savi-vokos recidyvus. Turime juos įveikti, kad išliktume - švie-si ir stipri Sausio 13-osios Lietuva”, - sakė R. Grigas.

Lietuvos laisvės gynimo 25-mečio posėdyje V. Landsbergis nedalyvavo.

ELTA**SAUSIO 13-OSIOS PRISIMINIMUS ĮAMŽINS PROJEKTAS „KALBANTI ISTORIJA”**

Vilnius, sausio 14 d. (ELTA). Minint Laisvės gynėjų dienos - Sausio 13-osios - 25-metį, Užsienio reikalų ministerija inicijuoja ilgalaikį projektą „Kalbanti istorija”. Projekto tikslas - ateinančioms kartoms išsaugoti istorinę atmintį apie kovą už Lietuvos laisvę, įamžinti susitelkimu ir solidarumu pasiektą tautos pergalę bei prisidėti prie Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo 2018 metais.

Projekto metu, remiantis

tuometinių žiniasklaidos priemonių saugoma archyvine medžiaga, ketinama identifikuoti politikus, žurnalistus, istorikus, menininkus ir Lietuvos draugus užsienyje, kurie gynė, įamžino ar kitaip dalyvavo Sausio 13-osios įvykiuose Vilniuje. Jie bus kviečiami dalytis prisiminimais, kurie bus fiksuojami vaizdo ar garso būdu.

Projektą ketinama baigti iki Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo 2018 metais.

25 METAI LIETUVOS KRAŠTO APSAUGOS SAVANORIŲ PAJĖGOMS

Vilnius, sausio 17 d. (ELTA). Minint Krašto apsaugos savanorių pajėgų įkūrimo 25-ąsias metines, Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas Vydas Gedvilas padėkojo tiems, kurie vadovauja Krašto apsaugos savanorių pajėgoms, ir tiems, kurie kūrė šias pajėgas.

„Džiaugiuosi ir didžiuojuosi tuo, ką per 25 metus nuveikė Krašto apsaugos savanorių pajėgos. Jūs nuolat augate ir stiprėjate, mokotės ir tobulėjate. Įrodėte savo pasirengimą bei profesionalumą tiek Lietuvoje, tiek tarptautinėse misijose. Už tai ir dar daugiau tariau Jums nuoširdų AČIŪ. Padėkoti noriu visiems: tiems, kurie vadovauja Krašto apsaugos savanorių pajėgoms šią dieną, ir tiems, kurie kūrė šias pajėgas. Pagaliau kiekvienam iš tų, kurie tarnavo vakar, tarnauja dabar, tarnaus rytoj. Visų Jūsų indėlis yra neįkainojamas, kiekvienas prisidedate prie to, kad Krašto apsaugos savanorių pajėgos būtų vertinamos ir gerbiamos”, - sausio 17 d. iškilmingame minėjime, vykusiame istorinėje Seimo

Kovo 11-osios Akto salėje, sakė V. Gedvilas.

Jo teigimu, Krašto apsaugos savanorių pajėgos - išskirtinis darinys. „Be daugybės kitų svarbių elementų, norėtusi išskirti vieną iš pagrindinių - savanorišką aktyvų visuomenės narių įsitraukimą. Faktas, kad Lietuvoje yra tiek daug piliečių, kurie supranta asmeninio indėlio naudą ir reikšmę, kurie vadovaujasi ne tik personaliniais, bet, visų pirma, valstybės interesais - labai stiprus. Labai reikšmingas ir iškalingas, džiuginantis ir skelbiantis, kad mums rūpi. Kad mes pasiruošę. Tai ypač aktualu ir reikalinga šiandienos geopolitiniame kontekste”, - sakė V. Gedvilas.

Sveikindamas savanorius, jis ragino eiti pirmyn, daryti dar daugiau, siekti dar geresnių rezultatų, vardan mūsų žmonių ir valstybės, vardan savo idealų.

Minint Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos savanorių pajėgų (KASP) įkūrimo 25-ąsias metines, kalbėjo KASP vadas plk. Arturas Jasinskas, krašto apsaugos ministras Juozas Olekas,

Iškilmingas trijų Baltijos šalių savanorių pajėgų 2016 metų bendradarbiavimo plano pasirašymas.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Sausumos pajėgų vadas generolas majoras Almantas Leika, garbės savanoris, pirmasis Savanorių vadas atsargos pulkininkas Jonas Gečas.

„Mes gimėme čia, čia buvo priimta pirmoji priesaika. (...) Čia buvo Laisvės oazė”, - kreipdamasis į minėjimo dalyvius sakė J. Gečas.

Renginyje buvo pagerbti ir apdovanoti pasižymėję kariai

savanoriai, taip pat geriausi 2015 metų karių savanorių darbdaviai.

Pasibaigus minėjimui vyks iškilmingas trijų Baltijos šalių savanorių pajėgų 2016 metų bendradarbiavimo plano pasirašymas, kuris numato Lietuvos, Estijos ir Latvijos savanorių pajėgų bendradarbiavimą karinio rengimo, sporto ir kultūrinės srityse.

Seimo Vitražo galerijoje veikia Vytauto Didžiojo karo muziejaus ekspozicija „Tas laisvės nevertas, kas negina jos”, kurioje šalia istorinių eksponatų savo atsiminimais dalyosis pirmieji kariai savanoriai, 1991 metais dalyvavę svarbių valstybės objektų gynime.

Šiuo metu KASP tarnauja daugiau nei 4500 karių savanorių.

KLAIPĖDOS KRAŠTO PRIJUNGIMO PRIE LIETUVOS 93-ŲJŲ METINIŲ MINĖJIMAS

Sausio 15 d. Lietuvos krašto apsaugos ministras, Lietuvos kariuomenės Klaipėdos įgulos kariai kartu su Klaipėdos miesto visuomenės atstovais minėjo 93-ąsias Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos metines.

Klaipėdos Skulptūrų parke prie paminklo 1923 m. sukilimo Klaipėdos krašte dalyviams atminti vykusiame renginyje taip pat dalyvavo Klaipėdos miesto meras Vytautas Grubliauskas, moksleiviai bei kiti miesto visuomenės nariai.

Į renginį susirinkę dalyviai prie paminklo žuvusiems padėjo gėlių puokštes. Gėlių puokštę padėjo Krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, Lietuvos

kariuomenės Klaipėdos įgulos vardu žuvusius sukilėlius gėlių puokšte pagerbė įgulos vadas jūrų kpt. Arūnas Mockus, Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų bataliono ir Krašto apsaugos savanorių pajėgų Žemaičių apygardos 3-osios rinktinės vadais. Žuvusieji Klaipėdos sukilimo dalyviai minėjime taip pat buvo pagerbti tylos minute bei salvių šūviais. Renginio pabaigoje choras „Aukuras” sugiedojo Lietuvos Respublikos himną bei iškilmingai pro paminklą pražygiavo Klaipėdos įgulos kariai.

1923 sausio 9-15 dienomis Klaipėdos krašte įvyko Lietuvos Respublikos vyriaus-

sybės organizuotas sukilimas prieš Klaipėdos kraštą valdžiusią Antantės šalių administraciją bei prancūzų karinę įgulą. Pagrindinis mūšis tarp lietuvių sukilėlių ir prancūzų karių įvyko sausio 15 d. prie Klaipėdos prefektūros. Vykusio sukilimo metu žuvo dvylika lietuvių sukilėlių, du prancūzų kariai bei vienas vokiečių policininkas. Sukilimas buvo laimėtas ir Klaipėdos kraštas prijungta prie Lietuvos Respublikos.

Pranešimą parengė Karinių jūrų pajėgų civilių ir karių bendradarbiavimo vyresnysis specialistas seržantas Audrius Vitkauskas.

LR KAM

Lietuvos krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, Lietuvos kariuomenės Klaipėdos įgulos kariai kartu su Klaipėdos miesto visuomenės atstovais padėjo vainikus prie paminklo žuvusiems Klaipėdos sukilimo dalyviams.

LR KAM nuotr.

JAV KARIŲ TECHNIKA PASIEKĖ RUKLĄ

Nuo sausio 12 d. Lietuvoje tarnybą pradėjusių naujosios JAV karių pamainos kovinė technika – šarvuoti transporteriai „Stryker”, visureigiai HMMWV ir kita logistinė technika geležinkeliu sausio 15 d. buvo atgabenta į dislokacijos vietą Rukloje. Apie 40 vienetų JAV karinės technikos priemonių iš Vilseko (Vokietija) buvo gabenama į Klaipėdos valstybinį jūrų uostą, o iš uosto toliau pervežta geležinkeliu į Ruklą.

JAV karių atsigabenta tech-

nika – apie 20 vnt. šarvuotųjų ratinių transporterių „Stryker”, 10 vnt. šarvuotų visureigių, sunkvežimiai ir kitos transporto priemonės bus dislokuotos Kunigaikščio Vaidoto mechanizuotajame pėstininkų batalione Rukloje.

Tai jau devintoji JAV sausumos pajėgų karių rotacija Lietuvoje, šią pamainą sudaro apie 160 karių iš Vokietijoje dislokuoto JAV sausumos pajėgų Europoje 3-osios divizijos 2-ojo kavalerijos pulko.

LR KAM

LIETUVOS KARO AKADEMIJA RUOŠ KARININKUS VISUOMENĖS SAUGUMO SPECIALISTUS

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija, rengiama į šiuolaikinėje visuomenėje kylančias saugumo grėsmes ir iššūkius, nuo 2016–2017 mokslo metų pradės vykdyti naują Nacionalinio saugumo ir gynybos bakalauro universitetinių studijų programą, pagal kurią bus rengiami profesionalūs karininkai, aukštos kvalifikacijos nacionalinio saugumo ir karybos specialistai. Tai yra pirmoji Lietuvos aukštosios mokyklos parengta programa, apimanti visapusišką tokių specialistų rengimą.

Studijų kokybės vertinimo centras, įvertinęs programos poreikį ir numatomus studijų rezultatus, ją akreditavo 5 studijų metams, Švietimo ir mokslo ministerija patvirtino.

Vykdant šią programą dėstys bus skiriamas ne tik universitetinėms studijoms, bet ir karinėms lauko pratyboms, fiziniam lavinimui. Kariūnai privalės studijuoti mokslinę ir metodinę literatūrą, patys pasiruošti ir dalyvauti pratybose, seminaruose, rengti rašto darbus, pranešimus ir lavinti vadui reikalingus įgūdžius – jie turės išmokyti užduotis spręsti savarankiškai ir greičiau už oponentą.

Kariūnams dėstys aukštos kvalifikacijos mokslo laipsnius turintys specialistai dėstytojai ir profesinę patirtį tarptautinėse operacijose įgiję karininkai instruktoriai.

Praktiką kariūnai atliks kariniuose daliniuose ir įvairiose valstybinėse įstaigose.

LR KAM

APGINTOS LAISVĖS 25-METĮ LIETUVIAI MINĖJO VISAME PASAULYJE

Estijos parlamente (Riigikogu) atidaryta Lietuvos fotografo Vytauto Daraškevičiaus paroda „Į Laisvę. 1988–1991 m.“. Atidaryme dalyvavo ir sveikinimo žodį tarė Estijos parlamento pirmininkas Eikis Nestoras (nuotraukos dešinėje).

LR URM nuotr.

Minint 25-ąsias 1991-ųjų sausio įvykių metines, Lietuvos diplomatinės atstovybės užsienyje kvietė lietuvius ir Lietuvos draugus kartu pagerbti Sausio 13-osios aukų atminimą. Renginiuose buvo dalijamasi prisiminimais su tragiškos nakties kovų dalyviais, organizuotos filmų peržiūros, nuotraukų parodos, socialinės ir pilietinės akcijos.

Lietuvos ambasada Japonijoje Laisvės gynėjų dieną minėjo drauge su Japonijos Vyriausybės ir vietos valdžios atstovais, visuomenės ir kultūros, nevyriausybinių organizacijų nariais, žurnalistais, Tokijuje reziduojančiais Baltijos jūros valstybių ir kitų šalių diplomatais. Ambasados svečiams pristatyta Lietuvos Laisvės kovų ir nepriklausomos Lietuvos atkūrimo istorija. Prisiminimais pasidalijo buvęs Kudži miesto meras Jošiaki Kudži (Yoshiaki Kuji), kuris iškart po Sausio žudynių nusiuntė protesto laišką tuometiniam Sovietų Sąjungos vadovui Michailui Gorbačiovui. Ambasados svečių dėmesio taip pat sulaukė Jono Ohmano ir Jono Saboliaus filmas „Laisvės trajektorijos“, pasakojantis apie Lietuvos žmonių ryžtą po 50-ies metų okupacijos ir priespaudos susigrąžinti Laisvę.

Minėjimo metu Lietuvos ambasadoje Izraelyje įvyko filmo „Mes dainuosim“ peržiūra bei uždegtos atminties žvakelės. Susitikime su lietuvių bendruomene Izraelyje „Nerija“ bei litvakų organizacijų atstovais tylos minute buvo pagerbti prieš 25 metus žuvę Lietuvos Laisvės gynėjai.

Sausio 13-tosios išvakarėse Lietuvos ambasada

Rusijoje kvietė svečius į atminimo vakarą, kurio metu buvo diskutuojama apie pirmąsias palaikymo akcijas, kurias organizavo Maskvos gyventojai. Renginio svečiai galėjo apžiūrėti to meto nuotraukas, vyko diskusija su Sausio 13-osios įvykių liudininkais.

Laisvės kovų aukų atminimas pagerbtas ir Sankt Peterburge. Konsulato pastatas buvo apšviestas trispalviais prožektoriais, o gatvėje priešais konsulatą visą naktį degė Gediminaičių stulpų simbolį atkartojančios žvakutės.

Ambasadoje Kijeve surengtas minėjimas, į kurį susirinko apie 100 Ukrainos bei užsienio šalių pareigūnų, diplomatų, lietuvių bendruomenės narių, įvykių liudininkų. Renginyje koncertavo Ukrainos grupė „Taruta“, ambasados kieme degė simbolinis laužas.

Minint Laisvės kovų 25-metį, Lietuvos ambasadorius Jerevane Erikas Petrikas tiesioginėje rytmėtinėje Armėnijos valstybinės televizijos laidoje papasakojo apie 1991 metų sausio įvykių svarbą Lietuvai. Lietuvos ambasados Jerevane – kaip ir visos Lietuvos – languose dešimčiai minučių buvo uždegtos atminties žvakutės, kurios priminė dramatiškas dienas ir žuvusius už Lietuvos Laisvę.

Lietuvos ambasada Gruzijoje lietuvių kovą už Laisvę minėjo renginiais Tbilisyje. Ambasadorius Giedrius Puodžiūnas kartu su Gruzijos parlamento pirmininku Davidu Ušupašviliu padėjo vainiką prie Balandžio 9-osios memorialo, skirto 1989 m. Tbilisio žudynių aukoms atminti. Gruzijos nacionalinėje bibliotekoje šiandien taip pat rengiama

diskusija „25 metai Lietuvos nepriklausomybės gynimui“, kurios metu Gruzijos parlamento nariai, politologai, nevyriausybinių organizacijų atstovai, diplomatinio korpuso nariai, studentai dalyosis atsiminimais apie Gruzijos pasipriešinimo įvykius 1989 m. ir kruvinąjį 1991 m. sausį Lietuvoje, diskutuos apie nepriklausomybės metus, abiejų šalių patirtį bei ateities iššūkius. Diskusijos metu taip pat bus pristatyta Vytauto Daraškevičiaus fotografijų, įamžinusių sausio įvykius, paroda. Vakare Tbilisio Televizijos bokštas nušvis Lietuvos trispalvės spalvomis, o per valstybinį Gruzijos naujienų kanalą bus rodomas filmas „Laisvės trajektorijos“.

Prisiminti Laisvės kovų didvyrius Bulgarijoje lietuviai būs prie komunizmo aukų paminklo Sofijoje. Žuvusiųjų atminčiai buvo padėta gėlių bei uždegtos žvakės. Po minėjimo dalyviai rinkosi Lietuvos garbės konsulo Bulgarijoje Racho Ribarovo biure, kur kartu žiūrėjo dokumentinį filmą apie Sausio 13-osios įvykius Lietuvoje „Mes dainuosim“.

Lietuvos ambasadoje kaimyninėje Rumunijoje buvo uždegtos atminimo ir vienybės žvakės. Lietuvos ambasadorius Rumunijoje Arvydas Pocius pristatė svečiams savo asmeninio archyvo nuotraukas ir filmuotą dokumentinę medžiagą, apžvelgė tų dienų įvykių eigą bei susiklosčiusią situaciją.

Lietuvos ambasadoje Budapešte susirinkę svečiai dalijosi prisiminimais apie lemtingus 1991 metų sausio įvykius prie Televizijos bokšto ir Aukščiausiosios tarybos. Iš Vilniaus atvykęs aktorius Vytautas Dumšaitis

skaitė lietuvių poetų Vytauto Cinausko ir Maironio eiles apie meilę Tėvynei. Vakaro metu taip pat pademonstruota lietuvių bendruomenės nario Jono Korsako prieš 25 metus Budapešte filmuota medžiaga apie vengrų ir Baltijos šalių bendruomenių narių rengtus piketus prie Sovietų Sąjungos ambasados.

Apie pušimtis žmonių sausio 12 d. vakare susirinko Rygos centre, ant Bastėjos kalno, kad pagerbtų prieš 25 metus žuvusius ir likusius gyvus Lietuvos Laisvės gynėjus. Renginio dalyviai uždegė žvakes ir sudėjo jas į Gedimino stulpų simbolį. Susirinkusieji taip pat giedojo Lietuvos ir Latvijos himnus. Ambasadorius Ričardas Degutis prisiminė kovos ir netekčių nakties prieš 25 metus akimirkas prie Televizijos bokšto, Seimo, Radijo ir televizijos komiteto.

Estijos parlamente (Riigikogu) atidaryta Lietuvos fotografo Vytauto Daraškevičiaus paroda „Į Laisvę. 1988–1991 m.“. Atidaryme dalyvavo ir sveikinimo žodį tarė Estijos parlamento pirmininkas Eikis Nestoras. Lietuvos Laisvės gynėjų diena Taline taip pat minima Estijos Liaudies fronto (estiškojo Sąjūdžio) muziejuje režisierės Giedrės Žickytės dokumentinio filmo „Kaip mes žaidėme revoliuciją“ peržiūra ir lietuvių bendruomenės iniciatyva surengtomis šventomis mišiomis kritusiems už Lietuvos Laisvę atminti.

Lietuvos ambasadoje Prahoje tragiškų Sausio 13-osios įvykių 25-osios metinės paminėtos Jono Meko filmo „Lietuva ir Sovietų Sąjungos žlugimas“ ištraukos peržiūra, neužmirštuolių pieva ambasados kieme, iš žvakučių išdėliotais Gediminaičių stulpais bei simboliu Laisvės laužu. Neužmirštuoles karpė lituanistinės mokyklos „Debesynas“ vaikai, tėvai ir mokytojai, simboliškai prisijungdami prie Laisvės gynėjų dienos minėjimo akcijų Lietuvoje ir visame pasaulyje.

Lietuvos ambasadoje Varšuvoje buvo rodomas islandų režisieriaus Olafuro Rognvaldssono 2015 metais sukurtas dokumentinis filmas „Tie, kurie išdrįsta“ (Those Who Dare), kuriame kalbama apie itin svarbią tuometinių Danijos ir Islandijos užsienio reikalų ministrų pagalbą Lietuvai ir kitoms Baltijos šalims. Po filmo išgyvenimais ir atsiminimais apie is-

torinius įvykius dalijosi juose dalyvavę Lenkijos žurnalistė Maria Przelomiec ir politikas Henrykas Wujecas. Vakaro metu atidaryta Lietuvos kelią į Laisvę ir Sausio 13-osios įvykius įamžinanti Romualdo Požerskio fotografijų paroda „Lietuva 1988–1993“.

Minėdama 25-erių metų pergalės prieš sovietų kariuomenę jubiliejų, **Lietuvos ambasada Nyderlanduose** surengė dokumentinio filmo „Tie, kurie išdrįso“ peržiūrą ir diskusiją su buvusiu Nyderlandų diplomatu, dabartiniu Kilmingtonų tarybos pirmininku Johanu Pieteriu de Savorninu Lohmanu.

Lietuvos ambasadoje Helsinkyje taip pat surengta istorinio dokumentinio filmo „Tie, kurie išdrįso“ peržiūra. Po to susirinkusieji buvo pakviesti pabendrauti ir pasidalyti prisiminimais apie kovojuosius ir žuvusius už Lietuvos laisvę.

Osle surengtame minėjime pagerbtas žuvusiųjų už Lietuvos nepriklausomybę atminimas, skambėjo Norvegijos sostinėje gyvenančių lietuvių atliekami muzikos kūriniai. Į renginį atvykęs Labdaros ir paramos fondo „Jauniems“ vadovas Ignas Rusilas pristatė susirinkusiesiems projektą „Misija Sibiras“, pasidalijo įspūdžiais iš pastarosios jaunimo ekspedicijos į lietuvių tremties vietas.

Sausio įvykiai buvo paminėti ir už Atlanto. **Lietuvos ambasada JAV** organizavo socialinę akciją „Būkime kartu“, kurios metu uždegė iš žvakučių sudėliotą žodį „Laisvė“. Akcijos dalyviai sugiedojo Tautišką giesmę ir kartu su akcijoje dalyvavusiu monsinjoru Rolandu Makricku sukalbėjo maldą už žuvusius Tėvynės gynėjus.

Generaliniame konsulate Čikagoje atidaryta fotografo Jono Kuprio nuotraukų paroda, skirta Lietuvos Laisvės kovoms atminti. Parodoje įamžintas nuolatinis išeivijos lietuvių įsipareigojimas ginti Lietuvos nepriklausomybę.

Lietuvos ambasados Kanadoje kolektyvas ir Otavos lietuvių bendruomenės nariai paminėti Sausio 13-osios susirinko prie Kanados Parlamento amžinosios ugnies. Žuvusieji už Lietuvos Laisvę buvo pagerbti tylos minute, jų atminimui uždegtą po simbolinę žvakelę. Vėliau svečiai susirinko Lietuvos ambasados patalpose, kur surengta filmo „Laisvės trajektorijos“ peržiūra.

LR URM

KONSULATE PRISTATOMA PARODA LIETUVOS LAISVĖS KOVOMS ATMINTI „ATKAKLI VILTIS”

Minint 25-ąsias Sausio 13-osios įvykių metines generaliniame konsulate Čikagoje atidaryta fotografo Jono Kuprio nuotraukų paroda, skirta Lietuvos laisvės kovoms atminti. Apžiūrėti parodą buvo galima atvykus į konsulatą sausio 11 d. – 14 dienomis.

Sausio 21 d. paroda bus pristatyta ir Lietuvos generaliniame konsulate Niujorke.

Fotomenininkas Jonas Kuprys fotografuoja lietuvių išeivijos gyvenimą — renginius ir žmones — jau nuo 1972 metų. Per daugiau kaip keturis dešimtmečius jis yra įamžinęs apie 80 000 vaizdų.

Parodoje, skirtoje Lietuvos laisvės kovoms, įamžintas nuolatinis išeivijos lietuvių įsipareigojimas ginti Lietuvos nepriklausomybę. Joje pristatomi vaizdai iš Čikagos lietuvių demonstracijų už tikėjimo laisvę, o vėliau -

reikalaujant Lietuvai laisvės tiek Čikagos miesto centre, tiek JAV sostinėje Vašingtone. Taip pat pateikiamos akimirkos iš Pavergtųjų tautų paradų Čikagoje, Simo Kudirkos sutiktuvių, demonstracijų prie lietuvių disidentų Vytauto Skuodžio (Ben Scott) gimtųjų namų. Jono Kuprio fotoaparatas įamžino ir pirmojo nepriklausomybę atgavusios Lietuvos vadovo Vytauto Landsbergio sutiktuves Midway oro uoste 1991 metų gegužę. Savotiška jos atomazga – vaizdai iš Lietuvos 1991 metų rugsėjį. Fotografui pirmą kartą lankantis savo tėvų gimtinėje, Amerika pripažino Lietuvos valstybės atkūrimą.

Jonas Kuprys gimė Čikagoje 1956 m., mokėsi Institute of Design, Illinois Institute of Technology, kurį fotografijos magistro laipsniu baigė 1984 m., jo mokytojais buvo žymūs fotogra-

LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas sveikina fotomenininką Joną Kuprį.
A. Vertelkaitės nuotr.

fai Robertas Heinekenas ir Davidas Plowdenas. Daugiau kaip tris dešimtmečius Jonas Kuprys dirba lietuvių išeivijos laikraštyje „Draugas”.

Fotomenininko Jono

Kuprio darbų parodos buvo surengtos Ward Gallery, Beverly Arts Center, Crown Hall Gallery ir Čiurlionio galerijoje Čikagoje, taip pat M. Mažvydo bibliotekoje

Vilniuje, Vytauto Didžiojo universitete Kaune bei Janinos Marks meno muziejuje Kėdainiuose.

LR Generalinio konsulato Čikagoje informacija

ČIKAGOJE LIETUVOS LAISVĖS GYNĖJAI PAGERBTI BĖGIMU, ĖJIMU MIČIGANO EŽERO PAKRANTE

Akcijos Lietuvos laisvės gynėjų atminimui Čikagoje dalyviai.
A. Vertelkaitės nuotr.

Sausio 10 d. minėdami dvidešimt penktąsias Sausio 13-osios įvykių metines, Čikagos lietuviai nepabūgo žvarbaus žiemiško oro ir susirinko 9 km bėgimu/ėjimu pagerbti Lietuvos laisvės gynėjų. Lietuvos Šaulių Sąjunga

Išeivijoje, Čikagos Lietuvių bėgimo klubas ir generalinis konsulas Čikagoje sukviėtė drąsiausius ir ištvermingiausius akcijai Mičigano ežero pakrantėje. Tokiu būdu buvo simboliškai prisijungta prie 25-ąją kartą Vilniuje surengto

bėgimo „Gyvybės ir mirties keliu”.

Įveikę trasą pakiliai nusi- teikę dalyviai neskubėjo skirstytis – vaišinosi karšta arbata ir šauliška koše, bendravo.

LR Generalinio konsulato Čikagoje informacija

LATVIAI BIJO, KAD LIETUVA SUKURS PRECEDENTĄ DĖL ASMENVARDŽIŲ

Diskusija Lietuvoje dėl asmenvardžių rašybos originalo kalba lotyniškais rašmenimis kelia nerimą Latvijoje, sako LRT RADIJO bendradarbis Rygoje Arūnas Vaikutis. Anot A. Vaikučio, latviai jaudinasi, kad daugiau nei 25 proc. populiacijos sudaranti rusų tautinė mažuma pareikalaus asmenvardžių rašymo išimčių.

„Užsieniečių pavardės latviai perrašo pagal savo kalbos taisykles ir jie labai bijo, kad, jei Lietuva suteiks

teisę užsieniečiams rašyti pavardes originalo kalba, Latvijos rusai gali pradėti reikalauti išimčių. Būtent dėl to jų kalbininkai yra kategoriškai prieš tai nusi- statę”, – LRT.lt pasakoja A. Vaikutis.

Latviai savo šalyje sudaro kiek daugiau nei 61 proc. visos populiacijos, tad klausimai, susiję su tautinėmis mažumomis, jiems yra labai jautrūs. Didžiąją dalį kitataučių, gyvenančių Latvijoje, sudaro rusai (25,8

proc.), šalyje taip pat gyvena baltarusiai (3,4 proc.), ukrainiečiai (2,2 proc.), lenkai (2,1 proc.), lietuviai (1,2 proc).

„Rusų tautybės gyventojai jau reikalauja, kad Latvijoje rusų kalba būtų paskelbta antra valstybine. Taip pat neretai pasigirsta prašymų, kad tose vietovėse, kur koncentruotai gyvena rusų tautinė mažuma, dalis viešųjų užrašų galėtų būti užrašomi mažumos kalba”, – pažymi LRT RADIJO bendradarbis Rygoje.

Pasak A. Vaikučio, bijoma ne tiek to, kad bus norima, jog raidės būtų rašomos kirilica, o to, kad pavardės nebūtų keičiamos pagal latvių kalbos taisykles ir tarimą.

Visos pavardės, taip pat ir lietuviškos, pasak pašne- kovo, Latvijoje yra perrašomos. Pavyzdžiui, Latvijoje gyvena lietuvių kilmės dainininkė Olga Rajecka, kurios pavardė lietuvių kalba būtų Rajeckaitė. Galimybė taip perrašyti užsieniečių pavardes yra numatyta Latvijos valstybinės kalbos įstatyme.

Užsieniečių bandymai kreiptis į tarptautinius teismus dėl jų pavardžių rašybos, anot A. Vaikučio, iki šiol visuomet baigdavosi Latvijos pergalė. Teismai nutardavo, kad asmenvardžių rašyba – valstybės prerogatyva.

Latvijos kalbininkai, viešintys Lietuvoje, Seime surengtoje konferencijoje, siūlo nelietuviškus asmenvardžius dokumentuose rašyti ne pagrindiniame lape ir tik lotyniškais rašmenimis. Tokią praktiką kaimynai latviai taiko jau 20 metų, praneša LRT.

LIETUVA IR PASAULIS

Gruzijos Prezidentas Georgijus Margvelašvilis Laisvės gynėjų dieną Lietuvai linkėjo klestėjimo ir teigė, kad Sausio 13-osios įvykių dalyviai parodė, jog niekas negali atsilaukyti prieš žmonių ryžtą išsikovoti laisvę ir nepriklausomybę. „Gruzija atiduoda pagarbą herojams ir paaukojusiems gyvybę už laisvę, kaip didžiausią vertybę. Gruzinais ir lietuviais kovojo dėl nepriklausomybės bei valstybingumo vieningai. Mes vis dar esame kartu su savo draugais lietuviais kuriant šviesesnę ateitį ateinančioms kartoms”, - rašoma Gruzijos vadovo spaudos tarnybos išplatintame pranešime. Prisimenant 1991 m. sausio 13-osios įvykius Vilniuje, Gruzijos sostinės Tbilisio televizijos bokštas buvo apšviestas Lietuvos vėliavos spalvomis.

Estijos Prezidentas Tomas Hendrikas Ilvesas (Toomas Hendrik Ilves) savo oficialioje socialinio tinklo „Facebook” paskyroje paragino prisiminti žuvusiuosius už Lietuvos laisvę. „Šią dieną, prieš 25 metus, SSRS karinių dalinių puolimo metu žuvo 14 lietuvių, kurie gynė Vilniaus televizijos bokštą bei Radijo ir televizijos pastatą. Prisiminkime tuos drąsius žmones, kurie tąkart išėjo ginti Lietuvos laisvės. Pagalvokime ir apie tai, kaip toli Baltijos šalys per tą ketvirtį amžiaus nuėjo - į demokratinių šalių bendruomenę, Europos Sąjungą ir NATO. Mūsų dabartis yra paminklas žuvusiems Vilniuje”, - rašoma Estijos vadovo pareiškime.

Ukrainos Prezidentas Petro Porošenka Prezidentei Daliai Grybauskaitei adresuotame laiške pareiškė „aukščiausią pagarbą” Lietuvos tautai, kuri sukilo prieš sovietinę okupaciją ir nusprendė eiti laisvės keliu. „Man labai malonu konstatuoti, kad tomis lemtingomis dienomis prie Lietuvos nepriklausomybės gynimo prisijungė ir ukrainiečiai”, - rašoma P. Porošenkos laiške, kurio kopiją Eltai perdavė Prezidentūros spaudos tarnyba. Ukrainos vadovas Lietuvai ir asmeniškai D. Grybauskaitei taip pat padėkojo už paramą Orumo revoliucijos metu ir dabartinėje kovoje už šalies teritorinį vientisumą. „Esu įsitikinęs, kad bendri istoriniai iššūkiai lietuviams ir ukrainiečiams tik stiprina mūsų valstybių santykius. Bendromis pastangomis mes galėsime sukurti geresnę ateitį”, - rašoma P. Porošenkos laiške.

LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius padėkojo Ukrainos piliečiams, 1991 m. sausį gynusiems Lietuvos Respublikos Seimą. Ministras pažymėjo, kad ukrainiečių būrys buvo vienintelis užsieniečių savanorių dalinys, 1991 m. atvykęs į Vilnių ir prisidėjęs prie svarbiausių šalies objektų gynybos. „Niekada nepamiršime Jūsų pasiaukojimo ir ryžto prieš 25 metus suburti grupę bendraminčių ir vykti ginti Lietuvos laisvės, nepaisant grėsmės savo gyvybėms. Tai drąsu, tai simboliška, tai mus artina. Savo ruožtu noriu patikinti, kad visada buvome ir būsim su Jumis ir visomis įmanomomis priemonėmis stengiamės prisidėti prie Ukrainos nepriklausomybės ir teritorinio vientisumo išsaugojimo dabartinėje Jūsų kovoje už Ukrainos laisvę”, - sakė ministras. Ukrainos piliečiai dalyvavo 2016 m. Laisvės gynėjų dienos minėjimo renginiuose Lietuvoje, buvęs gynėjų būrio vadas Jevhenas Dykyjus sausio 12-ąją sakė kalbą Lietuvos Seime. 1991 m. Lietuvos Seimą gynė 32 ukrainiečiai, kuriems vadovavo J. Dykyjus. Būrį sudarė jauni vyrai, Ukrainos studentų sąjungos nariai. Iš Kijevo į Vilnių kartu su savimi jie atgabeno dėžes medikamentų, kuriuos perdavė vienai Vilniaus ligoninei.

NATO generalinio sekretoriaus pavaduotojui Alexanderiui Vershbow sausio 15 dieną „Lietuvos diplomatijos žvaigždė” įteikė Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius. **LR URM nuotr.**

Už tvirtą paramą visapusiškai Lietuvos integracijai į NATO ir šalies saugumo užtikrinimui NATO generalinio sekretoriaus pavaduotojas Alexanderis Vershbow sausio 15 dieną apdovanotas „Lietuvos diplomatijos žvaigždė”. Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius ją įteikė Trakų rajone, Paunguriuose, vykusiame „Sniego susitikime”, kuriame dalyvavo Lietuvos ir užsienio diplomatai, saugumo politikos ir tarptautinių santykių ekspertai bei analitikai. A. Vershbow NATO generalinio sekretoriaus pavaduotojo pareigas eina nuo 2012 m. Jis palaiko gausesnių sąjungininkų pajėgų siuntimą į Baltijos šalis ir skatina Aljanso adaptaciją prie pasikeitusios saugumo aplinkos.

LR URM, ELTA

LIETUVA IR JAV APTARĖ AKTUALIUS REGIONINIO SAUGUMO DARBOTVARKĖS KLAUSIMUS

Lietuvos užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus ir JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojos Victorijos Nuland susitikimas Trakų rajone. **LR URM nuotr.**

Š.m. sausio 14 dieną surengtame Lietuvos užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus ir JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojos Victorijos Nuland susitikime Trakų rajone buvo aptartas sprendimų dėl NATO adaptacijos prie pasikeitusios saugumo aplinkos įgyvendinimas rengiantis NATO vadovų susitikimui Varšuvoje.

Susitikime taip pat aptarta nuomonėmis apie Rusijos vaidmenį konfliktuose Rytų Ukrainoje ir Sirijoje. Vyravo sutarimas, kad sankcijos Rusijai turi galioti tol, kol nebus visiškai įgyvendinti Minsko susitarimai dėl situacijos Rytų Ukrainoje sureguliuavimo. Buvo aptarti JAV, Baltijos ir Šiaurės šalių bendradarbiavimo gynybos srityje klausimai, taip pat energetinis saugumas, poreikis stiprinti dialogą su Rytų partnerystės šalimis.

V. Nuland į Lietuvą atvyko dalyvauti tradiciniame Lietuvos ir užsienio diplomatų, saugumo politikos ir tarptautinių santykių ekspertų ir analitikų „Sniego susitikime” Trakų rajone, Paunguriuose.

LR URM

LIETUVA TOLIAU AKTYVIAI PLĖS BENDRADARBIAVIMĄ SU ŠANDONGO PROVINCIJA

Lietuvos ambasadorė Kinijoje Ina Marčiulionytė sausio 14–15 dienomis lankėsi Šandongo provincijos sostinėje Džinane, kur susitiko su šios provincijos vicegubernatoriumi Xia Geng ir kitais administracijos vadovais.

„Džiaugiuosi, kad Lietuvos ir Šandongo santykiuose atsiveria vis daugiau galimybių verslui, bendradarbiavimui mokslo ir aukštųjų technologijų, žemės ūkio, kultūros srityse ir piliečių tarpusavio ryšiams”, - sakė I. Marčiulionytė.

Ambasadorė su Šandongo vyriausybės užsienio ryšių, komercijos, smulkių ir vidutinių

įmonių, kultūros departamentų atstovais aptarė bendradarbiavimo planus šioms metams.

I. Marčiulionytė su įmonės „Inspur” vadovais tarėsi dėl galimybių rengti bendrus Lietuvos ir Šandongo projektus Europos Sąjungos programos „Horizon 2020” rėmuose. „Inspur” yra viena stambiausių Kinijos aukštųjų technologijų kompanijų, kuri specializuojasi kompiuterinės debesijos srityje. Ambasadorė taip pat susitiko su Šandongo provincijos muziejaus vadovais.

Susitikimuose pažymėta, kad Lietuva ir toliau aktyviai plėš bendradarbiavimą su

Šandongo provincija. Šandongo atstovai ypač domėjosi galimybėmis vykdyti bendrus projektus su Lietuvos biotechnologijų, lazerių įmonėmis. Ambasadorė pakvietė Šandongo delegacijas į Lietuvą dalyvauti tarptautinėje žemės ūkio parodoje „AgroBalt” ir gyvybės mokslų forumo „Life Sciences Baltics”.

Prieš penkerius metus prasidėjusi Šandongo ir Lietuvos draugystė duoda konkrečių rezultatų – intensyvėja kultūriniai mainai, plečiasi ekonominiai ryšiai. Per 2015 m. 11 mėn. prekybos apyvarta tarp Lietuvos ir Šandongo sudarė 97,33 mln. JAV dolerių.

LR URM

BRIUSELYJE BUVO SVARSTOMA PADĖTIS SIRIJOJE, IRAKE, UKRAINOJE, ES REFORMOS

LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius sausio 18 dieną Briuselyje dalyvavo Europos Sąjungos Užsienio reikalų tarybos (URT) posėdyje, kuriame ministrai aptarė Sirijos, Irako ir Ukrainos klausimus, kalbėjo apie reformų įgyvendinimą Ukrainoje, galimą tolesnį ES vaidmenį.

Susitikime aptarti Ukrainai skiriamos pagalbos koordinavimas ir sutarta dėl priemonių padėsiančių išlaikyti reformų pagreitį. Nuo 2016 m. sausio 1 d. pradėjus taikyti ES ir Ukrainos Asociacijos sutarties Išsamios ir visapusiškos lais-

vosios prekybos erdvės dalį ir vykdyti su tuo susijusias reformas, o Rusijai įvedus embargą maisto produktams bei draudimą prekes vežti per Rusijos teritoriją, Ukrainai reikalinga stipri politinė Europos parama.

Ministrai taip pat diskutavo dėl Irako vidaus reformų darbotvarkės ir susitaikymo proceso, aptarė situaciją Sirijoje bei pastarojo meto tarptautinės bendruomenės pastangas spręsti konfliktą, buvo kalbama ir apie pastaruoju metu pablogėjusius Saudo Arabijos ir Irano santykius. Taip pat buvo aptartas pasirengimas va-

sario 4 d. Londone vyksiančiai aukšto lygio Sirijos donorų konferencijai.

Pietų metu prie ministrų diskusijos prisijungė Jordanijos užsienio reikalų ministras Nasseras Judeh. Ministrai aptarė regiono klausimus, kalbėjo apie ES politinio įsitraukimo Jordanijoje stiprinimą.

Sausio 18 d. Briuselyje taip pat vykusiam Europos Sąjungos Bendrųjų reikalų tarybos (BRT) posėdyje dalyvavo užsienio reikalų viceministras Raimundas Karoblis.

LR URM

BRIUSELYJE ATIDARYTA ROMUALDO POŽERSKIO FOTOGRAFIJOS PARODA „LIETUVA 1988-1993. SAUSIO 13-AJAI ATMINTI”

Sausio 9 d. Lietuvos nuolatiniėje atstovybėje Europos Sąjungoje Briuselyje atidaryta fotomenininko, Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureato, Vytauto Didžiojo universiteto Menų fakulteto profesorius Romualdo Požerskio fotografijos paroda „Lietuva 1988–1993. Sausio 13-ajai atminti”. Paroda skirta pažymėti 1991 m. sausio 13-osios įvykių 25-ąsias metines.

Iš aštuoniolikos tūkstančių kadrų, įamžintų nuo 1988 m. iki 1993 m., parodoje pristatomos 25 didelio formato fotografijos. R.Požerskis fotografine kalba pasakoja apie svarbiausius įvykius, atspindinčius Lietuvos kelią į nepriklausomybę – pirmuosius mitingus 1988 m., tautinės vėliavos sugrąžinimą, trėmimų į Sibirą paminėjimus, Sąjūdžio akciją „Baltijos kelias” 1989 m., tremtinių palaikų sugrąžinimą iš Sibiro, Lietuvos kariuomenės atkūrimą, Nežinomo kareivio palaikų perlaidojimą. R.Požerskis 1991 m. sausio 13 naktį fiksavo pasiruošimą atremti galimą sovietų kariuomenės šturmą Aukščiausiosios Tarybos rūmuose, barikadų prie

Aukščiausiosios Tarybos statymą. Parodos pabaigoje matome paskutinių Rusijos kareivių pasitraukimą iš Lietuvos 1993 m. rugpjūčio 31 d.

„Lietuva – tūkstančių žmonių išsaugotas troškimas gyventi laisvai. Troškimas, stipresnis už Sibiro speigą, stribų išdavystę, politinius lagerius. Jį pavyko užfiksuoti ir Romualdo Požerskio parodoje ir albume „Lietuva 1988–1993”. Akimirka, kai paskutinis sovietų armijos tankas palieka Lietuvą, galutinai pabaigia okupacijos, prievartos, bukinimo ir melo etapą, kurį lietuvių tauta kentė pusę šimtmečio. Ilgus metus Lietuvos žemę slėgė brutali geležinė jėga. Pasitelkdama melą ir šantažą ji peržengė mūsų sienas penktajame dešimtmetyje ir ketino čia pasilikti amžinai. Lietuva atkakliai varė svetimą kariuomenę. Tai darė mūsų partizanai, disidentai, visa tauta, nepraradusi laisvės ir nepriklausomybės vilties”, – parodos anotacijoje rašo Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Pristatydamas savo darbus, jų autorius R.Požerskis dalijosi prisiminimais apie istorinių

Briuselyje Romualdas Požerskis fotografijos parodos „Lietuva 1988-1993. Sausio 13-ajai atminti” atidaryme. **LR KM nuotr.**

įvykių fotografavimą, vedusių į mūsų šalies nepriklausomybės atgavimą.

Parodos atidaryme ir susitikime – diskusijoje su autoriumi dalyvavo daugiau nei 150 Belgijos lietuvių ir Lietuvos draugų iš užsienio valstybių, kurie dalyvavo jau trečią kartą Briuselyje organizuotame pagarbos bėgime „Gyvybės

ir mirties keliu”. Simbolinę 9 (arba 5) km distanciją Briuselio Cinquantenaire parke ir miesto gatvėmis įveikę bėgikai pasipuošė atminimo medaliais, apžiūrėjo parodą, dalijosi prisiminimais apie 1991 m. sausio įvykius. Pagarbos bėgimą organizavo Lietuvos Nuolatinė atstovybė ES, Lietuvos Respublikos am-

basada Belgijos Karalystėje, Lietuvos Respublikos nuolatinė atstovybė prie NATO ir Belgijos lietuvių bendruomenė.

Paroda veiks iki 2016 m. birželio pabaigos.

Paroda organizuota bendradarbiaujant su Lietuvos nuolatinė atstovybe ES, Lietuvos kultūros institutu. **LR KM**

Vytenio Jankūno fotografijų paroda „Užstrigęs traukinyje”. **LR KM nuotr.**

ES ATSTOVYBĖJE VAŠINGTONE ATIDARYTA VYTENIO JANKŪNO FOTOGRAFIJŲ PARODA

Europos Sąjungos atstovybėje Vašingtone atidaryta Niujorke gyvenančio lietuvių menininko Vytenio Jankūno fotografijų paroda „Užstrigęs traukinyje”. Fotografijose autorius fiksuoja trauminę „amžino klajūno” situaciją; klajūno, kuris „užstrigo” nuolatiniame – todėl paradoksaliai sėsliame – migravime.

Fotografijos *in cognito* daromos mobiliuoju telefonu keliaujant Niujorko metro „J linija” tarp Queens’o rajono ir Manheteno salos. Vienam atspaudui sukurti panaudojama nuo 20 iki 40 fotografinių kadrų: kompiuterinėmis vaizdų apdorojimo programomis kadrai permontuojami ir modifikuojami, kompozicija ir turinys „patobulinami” ir režisuojami. Taip atspauduose sukuriami kinematografiškai pamėkliška ir kupina įtampos buvimo „amžiniais klajūnais” atmosfera. V. Jankūno fotogra-

fijos nespaltvotos. Menininkas sąmoningai pasirenka klasikinę cheminio proceso fotografijos (silver print) atspaudų techniką, kuri leidžia paslėpti kompiuterines manipuliacijas vaizdu ir sukurti klasikinės nerezisuotos reportažinės fotografijos iliuziją.

2015 m. lapkričio 20 – 2016 m. sausio 6 dienomis išplėstinė parodos versija eksponuota Šiuolaikinio meno centre Vilniuje.

Vytenis Jankūnas (g. 1961 m. Vilniuje) 1972–1979 m. mokėsi M. K. Čiurlionio meno mokykloje. 1979–1985 m. studijavo skulptūrą Vilniaus dailės akademijoje. Nuo 1986 m. surengė keletą personalinių parodų Lietuvoje ir JAV, dalyvavo grupinėse parodose Lietuvoje, JAV, Olandijoje, Švedijoje, Suomijoje, Estijoje, Vokietijoje, Lenkijoje ir kitur. Nuo 1996 m. gyvena ir kuria Niujorke (JAV). **LRKM**

M. GRAŽINYTĖ-TYLA – PIRMOJI LIETUVĖ, KURIOS BATUTAI PAKLUSO JAV ORKESTRAI

Sulaukusi vos trisdešimtys Mirga Gražinytė-Tyla, savo kelią pradėjusi Nacionalinėje Mikalojaus Konstantino Čiurlionio menų mokykloje, šiuo metu yra Los Andželo filharmonijos simfoninio orkestro vyriausiojo dirigento asistentė. Muzikų šeimoje užaugusi dirigentė teigia, kad nuo šios specialybės tėvai bandė atkalbėti ir leisdami į prancūzų mokyklą, ir į dailės pamokas.

„Tėvai mane norėjo apsaugoti nuo šio sunkaus kelio. Tad iš pradžių vedė į mokyklą, kurioje mokoma sustiprintos prancūzų kalbos. Vėliau – į

dailę, nes nuo vaikystės laiką leisdavau ne darželyje, o repeticijose ir dirigavimo pamokose, kurių metu piešdavau. Manau, kad tie sprendimai buvo vykę, nes būtent lankydamą dailę supratau, kad man gyvenimas yra muzika”, – pasakoja dirigentė.

M. Gražinytė-Tyla tikina niekuomet negalvojusi, kad savo gyvenimą sies su dirigavimu. Būdama penkiolikos, ji svajojo dainuoti barokinę ar kamerinę muziką. Vėliau pasirinko chorvedybą, nes tai suteikė galimybę ir bendrauti su žmonėmis, ir dirbti su muzika. O paklausta apie

savo laisvalaikį, moteris prisipažįsta dažnai nežinanti, ką atsakyti.

„Kompleksuoju, kai manęs klausia apie hobį. Dažnai neturiu, ką atsakyti, nes viskas yra viena tėkmė, nesugebu darbo atskirti nuo laisvalaikio. Labai dažnai laisvu laiku, kai nerepetuoju ar neruošiu partitūros, vis tiek galvoju apie muziką”, – kalba dirigentė.

Anot jos, žmonės, užsiimantys muzika, ja tiesiog gyvena. „Būna ir darbo, ir prakaito, o kartais norisi viską mesti. Bet tokios akimirkos praeina”, – tikina M. Gražinytė-Tyla. **LRT**

Mirga Gražinytė-Tyla. **ilovelietuva.com**

GINUČIO PROCUTOS DOVANA ŠIAULIŲ UNIVERSITETO BIBLIOTEKAI

„Gera knyga duoda vaisių – kitas knygas; jos šlovė kiekvieną amžių eina platyn, ir jos skaitymas sudaro ištisą erą skaitytojų gyvenime” (E. B. Olkotas).

Daugelio Lietuvos bibliotekų fondus papildė knygos, gaunamos iš įvairių Amerikos, Europos ar Australijos rėmėjų. Dovanojamų spaudinių labai padaugėjo po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo: nebeliko draudimų platinti lietuvių egzodo literatūros bei kitų Vakaruose išleistų knygų ar žurnalų. Bibliotekoms knygas dovanojo (ir dovanoja) pavieniai asmenys bei organizacijos. Vienas jų yra Otavos universiteto profesorius, šiuo metu gyvenantis Toronte, Ginutis Procuta (g. 1933). Knygų mecenato darbą jis pradėjo dar 1968–1969 m., studijuodamas aspirantūroje Čikagos universitete. Knygų siuntos iš Kanados atkeliavo į Vilniaus universiteto, Kauno apskrities, Plungės, Tauragės viešąsias, Klaipėdos universiteto, Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos bei kitas bibliotekas.

G. Procuta knygų yra dovanojęs ir Šiaulių universiteto bibliotekai. Viena knyga dar 1970 metais dedikuota tuometiniam Šiaulių K. Preikšo pedagoginiam institutui. 2008 m.

gauta 17 knygų lietuvių ir anglų kalbomis. Visos jos paženklintos G. Procutos arba Kanados lietuvių fondo antspaudais bei mecenato dedikacijomis.

2015 m. spalio mėnesį iš Toronto į Šiaulių universiteto biblioteką vėl atkeliavo knygų siuntinys. Jame – 16 leidinių, skirtų mūsų bibliotekos skaitytojams (12 knygų anglų kalba, 4 – lietuvių). Visos knygos pažymėtos dovano-tojo marginalijomis: ranka įrašytos dedikacijos, data, parašas bei išspaus-ti antspaudai: KNYGOS LIETUVAI EX LIBRIS GENIUS PROCUTA TORONTO KANADA (antspau-dų nėra tik dviejuose lei-diniuose).

Dovana ypatinga, nes skirta 1930 m. Šiauliuose gimusiam dailininkui Vytautui Osvaldui Virkau ir jo seseriai grafikei Henrietai Virkau-Vepštienei, gimusiai 1933 m. Šiaulėnuose, Radviliškio rajone (kartu buvo atsiųsta knygų ir Šiaulėnų bibliotekai). „Juos abu nuo jaunystės pokario metų pažįstu, nuo 1946 m. Miunchene lankėm tą pačią lietuvių gimnaziją”, – rašo G. Procuta laiške Šiaulių univer-siteto bibliotekos direktorei Aušrai Mingailienei. Visos dvylika knygų anglų kalba skirtos šiems dailininkams: jų pavardė minima leidinių dedikacijose,

o papildomos informacijos apie draugystę su menininkais G. Procuta pateikia minėtame laiške bibliotekos direktorei. Įrašai knygose mena šių asmenybių biografijos detales, jų ryšį su knyga, kultūra: „pažinęs ir bendravęs su Vytautu nuo Miuncheno lietuvių gimnazijos 1946 m.”, „pagerbiant dail. Vytautą O. Virkau, jo ir sesers Henrietos ilgų metų bičiulis ir knygų mylėtojas kaip jie”, „se-nas pažįstamas nuo 1946 m.”

Aude Gros de Beler knygoje „Pharaohs” (Hoo, 2004) dedikacijoje minima S. Kisarauskienė: „Pagerbiant dailininkus Vytautą O. Virkau ir Saulę Kisarauskienę, kuriai senojo Egipto kultūra ir menas davė dvasinės atgaivos ir pasi-tenkinimo. Genius Procuta ilga-metis abiejų menininkų artimas bičiulis ir jų kūrybos gerbėjas.”

1200 puslapių žinyne „Canadian literature” (Oxford, 1997) net trys įrašai: dviejuose įamžinta 2010 m. data ir prašoma knygą perduoti Šiaulių universiteto bibliotekai (turbūt tai metais buvo siunčiamas siuntinys kitai Lietuvos biblio-tekai), trečiuoju įrašu paaiškina, kodėl knyga į Šiaulius atvežta po penkerių metų: „Knyga labai „atsilikusi” – netilpo į tų metų siuntą. Dabar jungiama pager-biant dail. Vytautą O. Virkau.”

Įdomiais įrašais paženklin-tose lietuviškose knygose at-skleidžiamas G. Procutos ryšys su knyga, jos autoriais bei leidejais. Ypatingas dėmesys skirtas 1946 m. Kirchheim Teck (Vokietija) išleistai Grigo Valančiaus knygai „Lietuva ir Karaliaučiaus kraštas”. Šis plonais viršeliais, pageltusiu popieriumi spaudinys mena lie-tuvių gyvenimą DP stovyklose nuo 1944 m. Tituliniame lape paliktas tik aukotojo antspau-das, data ir trumpas įrašas, kad skiriama „Šiaulių univ. bibli-otekai”. Knyga įdėta į voką, kurio vienoje pusėje ispėjimas, jog reikia išimti atsargiai, o kitoje – informacija apie kny-gos vertę ir saugojimo sąlygas: „Svarbus pokario leidinys apie Karaliaučiaus kraštą, retokas ir deja viršeliai pradėję irti. Laikykite, jei turite spec. skyrių, kur medžiagą galima tik vietoje konsultuoti / vartoti, bet ne skolinti.”

Elenos Baliutavičiūtės leidi-nyje „Rašytojai – Nobelio pre-mijos laureatai” (Vilnius, 1994) skaitytojai ras dvi dedikacijas. Vieną (antraštiniame lape) 1999 m. įrašė pati knygos autorė, skirdama knygą G. Procutai. Antrojoje (priešantraštiniame lape) išsakyta G. Procutos pa-garba ir dėmesys autorei: „Čia Jūsų kraštietės, mano artimos sielos bičiulės parašytas veiklas (kurio gal neturite), mano labai vertintas, bet mano amžius ir sveikata gerokai pašlijusi... tai palieku Jums ir esu tikras, kad Elena ant manęs nepyks.”

Išskirtinį dėmesį G. Procuta skiria leidiniams apie žydų istoriją, kultūrą, jų genocidą (tai pastebėjo ne viena bibli-oteka, gavusi tokių leidinių). Šiųmetėje siuntoje į Šiaulių universiteto biblioteką atkelia-vo dvi knygos žydų tematika. Pirmoji – Saros Ginaitės-

Rubinsonienės „Atminimo knyga” (Vilnius, 1999), kurios bibliotekos fonduose nebu-vo. Knygos dedikacijoje G. Procuta pateikia autobiogra-finę detalę: „Autorė artima mūsų šeimos pažįstama, jos užauginta „dukra” Tania ypa-tingai mums artima ir jos žemaitis vyras Tilis.” Antroji knyga – „Tie, kurie gelbė-jo 1941–1944: žydų gelbė-jimas Lietuvoje” (Vilnius, 2012). Pastarajame leidinyje G. Procutos įrašų jau dau-giau: ir titulinio lapo abiejose pusėse, ir įžangos pradžioje. Dovanotojas informuoja skai-tytojus apie leidėjų paliktas klaidas, netikslumus, bet kartu pabrėžia ir knygos svarbą: „Nežiūrint visų pažymėtų klaidų veikalas nuo p. 32–192 yra svarbus, parodantis, kaip plačiai visoje Lietuvoje ir visų stratų lietuviai ir kiti gelbėjo žydus.”

Kai kuriose dovantose knygose skaitytojai ras pažy-mėtų ar net pataisytų teksto vietų. Jos liudija ne tik apie knygos savininko skaitymo ati-dumą, išprusimą, bet ir dėmesį būsimam skaitytojui.

G. Procutos laiškas bibliote-kos direktorei A. Mingailienei papildytas asmeninėmis 1959 ir 2011 m. nuotraukomis bei dailininkų Vytautui O. Virkau, Vinco Kisarausko ir Petro Repšio sukurtais ekslibrisais, skirtais G. Procutai ir jo žmonai Daliai bei Vilniaus universiteto bibliotekai.

Šiaulių universiteto bibliote-ka nuoširdžiai dėkoja Genučiui Procutai už kilnią knygnešio veiklą, už dėmesį Šiaulių mies-to Alma Mater, už skaitytojams dovandas knygas, skleidžian-čias šviesą bei pažinimą.

Alina Šalavėjienė, Vyriausioji bibliotekininė, Šiaulių universiteto biblioteka

NAUJA KNYGA

IŠ VARGO Į ŽMONES

Lietuvos energetikos vei-kėjas, technikos mokslų dak-taras, kelių knygų autorius Vytautas Miškinis (g. 1946 m.) praeitais metais išleido knygą **Iš vargo į žmones**, Miškinų – Maldeikių šeimų pėdsakai, 255 puslapių, Panevėžio spaustuvė, tiražas 250. Autorius, būdamas in-žinierium, pasirūpino, jog visa knyga yra prieinama internete.

Šioje knygoje aprašyti Miškinų, Maldeikių, Kadžių šeimų iš Ramygalos, Pagirių, Vadoklių valsčių likimai. Jose yra signataras, profesorius, rašytojas, kunigų, tremtinių, partizanų, eilinių Lietuvos pi-liečių. Autorius nėra Miškinų šeimos, aprašomos šioje kny-goje, giminė.

Petras Miškinis (1896-1979) ir Ona Maldeikytė – Miškinienė (1906-1994) turėjo 5 sūnus: kanauninką Povilą (g. 1933), kunigą Julijoną (g. 1935), signatarą ir inžinie-rių hidrotechniką Albertą (g. 1938), profesorių habilituotą daktarą energetiką Vaclovą (g. 1944), inžinierių Leonardą Zenoną (g. 1947 m.)

Maldeikių šeima daug nu-kentėjo nuo bolševikų. Onos sesuo neteko vyro ir sūnų per partizanų karą, broliai išvežti Sibiran. Vienas brolis Petras Maldeikis, Kauno aklųjų instituto direktorius, pabėgo Vokietijon, ten buvo Hanau lietuvių gimnazijos direktorius, kur ir man teko mokytis. Vėliau jis Amerikoje išleido peda-gogikos traktatus ir Mykolo

Krupavičiaus biografiją.

Knyga yra sudaryta įdo-miai. Perspausdinti dokumen-tai be komentarų, tačiau iš jų galima geriau susidaryti vaiz-dą apie įvykius ir žmones. Tai ypač atsispindi kunigo Antano Juškos dienoraštyje, kas vyko sovietų okupuotoje Lietuvoje.

Knygą man atsiuntė kanau-ninkas Povilas Miškinis. Jis nesutiko Petro Maldeikio ir buvo slepiama, jog Maldeikis buvo jo dėdė (dėl galimos bausmės).

Autoriaus kruopščiai su-rinkti duomenys yra moksli-ninko nuosavybė. Tačiau jo atsidavimas savo žmonėms yra išskirtinis. Skaitant knygą aiškėja, jog Lietuva galėjo ir turėjo prisikelti.

Saulius Šimoliūnas

KAUNE PAGERBIAMAS ŽYDŲ GELBĖTOJO SMUIKININKO V. VARČIKO ATMINIMAS

Kaunas, sausio 17 d. (ELTA). Vytauto Didžiojo universiteto Didžiojoje auloje vyko prisiminimų popietė - nemokamas koncertas, skirtas smuikininko, ilgamečio Kauno J. Naujalio muzikos gimnazijos pedagogo, humanisto, iškilaus žydų gelbėtojo, kuriam suteiktas Pasaulio tautų teisuolio vardas, - Vlado Varčiko 100-osioms gimimo metinėms pažymėti. Renginį organizavo Kauno žydų bendruomenė bei Č. Sugiharos fondas „Diplomatai už gyvybę”.

Anot buvusio V. Varčiko mokinio, smuikininko prof. Petro Kuncos, ši mokytoją buvo galima pavadinti žmogumi vulkanu. Pirmiausia jis buvo Lietuvos inteligentas, gerano-riška asmenybė, skatinanti ap-linkinių įžvalgumą, sumanumą

ir kūrybiškumą. Tai buvo taurus žmogus ir tokiu išliko didelių išbandymų laiku.

Antrojo pasaulinio karo metais V. Varčikas gelbėjo nuo mirties žmones, iš Vilijampolėje buvusio geto plukdydamas juos ant savo nugaros per Nerį į kitą krantą. Per langą suge-bėjo iš fašistų užantspauduoto buto išgelbėti nuo sunaikinimo kompozitoriaus Edvino Geisto kūrybinį palikimą. Pokario me-tais jis dirbo meno reikalų val-dybos inspektoriumi, stengėsi kuo labiau padėti menininkams. Vadovavo meno įstaigoms, mokė vaikus groti smuiku, konsultavo suaugusius muzikantus.

Pasaulio tautų teisuolio V. Varčiko atminimui skirtame renginyje dalyvavo jo buvę mo-kiniai, jį pažinoję kiti žmonės.

RENGINIŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 12 d. 2:00 val. p. p. sekmadienį – Ekumeninės pamaldos už žuvusius ir nukentėjusius nuo sovietų režimo lietuvių, latvių ir estus. Minėjimas vyks: United Latvian Ev. Lutheran Church, 1385 Andrews Ave. Lakewood, OH.

Rengia Klivlando baltiečių komitetas.

ISLAMO KARAS IR TRIPOLIO KRANTAI

Daug kam yra žinoma JAV jūros pėstininkų (ang. „Marines”) himno pradžia, kur minimos Montezumos ir Tripolio vietovės. Per daug nesigilindamas, daugelį metų galvojau, kad Tripolis ką nors bendro turėjo su Antruoju pasauliniu karu ir taip pateko į šaunų himną. Pasirodo, kad visai ne. Tripolio krantai susiję su Pirmuoju Berberų karu, su Derne mūšiu 1805 m. Apie Tripolio ryšį su JAV jūros pėstininkais tik neseniai teko daugiau sužinoti.

Daugumai nežinoma, kad prieš daugiau nei du šimtus metų JAV paskelbė karą islamui ir JAV prezidentas Thomas Jeffersonas tam karui vadovavo. Aštuonioliktame amžiuje musulmonų piratai siautė Viduržemio jūroje ir Šiaurės Atlanto vandenyne. Jie užpuldinėjo laivus, pagrobavo jų įgulą ir jų išpirkimui reikalaudavo didelių sumų pinigų. Reikalaudavo ir jas gaudavo.

Tie piratai buvo iš Šiaurės Afrikos islamo šalių – Tripolio, Tuniso, Moroko ir Alžyro – kartu sudėjus vadinamu Berberų krantu. Jie kėlė pavojų jaunai JAV. Kurį laiką apsaugą JAV laivams teikė Prancūzija. 1784 m., septyniolika metų iki tapdamas JAV prezidentu, Thomas Jeffersonas buvo JAV atstovas Prancūzijoje. Kaip tik tais pačiais metais JAV valdžia stengėsi įtikti musulmonų reikalavimams ir pakartotinai mokėjo reikalaujamas sumas. Negana to ir pats JAV kongresas 1786 m. nutarė prašomas sumas sumokėti iš savo iždo. Išmokos buvo daromos ateinančius penkioliką metų. 1800 m. 20 procentų JAV valdžios metinių pajamų buvo išmokėta piratams. Po to, kai Tripolio vadovas pareikalavo 225,000

dol. išmokų iš JAV, prezidentu naujai išrinktas Thomas Jeffersonas atsisakė mokėti ir pradėjo plėsti karo laivyną.

Kai Alžyras ir Tunisas, pripratę prie amerikiečių baimingumo ir nuolaidumo, pamatė JAV pasiryžimą kovoti, greitai atsiribojo nuo sandėrio su Tripoliu. JAV karas su Tripoliu tęsėsi ketverius metus. JAV prezidentas nuogaštavo, kad islamo religijos propaguojamas pavojus ir santvarka gali grįžti. Jis pats buvo pakantus religijoms ir prisidėjo prie religinės laisvės įstatymų priėmimo Viržinijos valstijoje.

Thomp Jeffersono nuogaštavimai šiandien jau pildosi. Musulmonams reikalaujant kai kuriose JAV mokyklose yra pamokos atskirai mergaitėms ir berniukams. Krikščionys, žydai ir indusai JAV teismuose yra pašalinami iš prisiekusiųjų eilių, jei kaltinamasis yra musulmonas. Valdiškose mokyklose iš maisto menu yra pašalinami kiaulių produktai. Kai kur taksistai atsisako vežti įgėrusius keleivius arba jų krepšyje turimą degtinę, nes tai yra prieš jų, musulmonų, tikėjimą.

Daugumas amerikiečių nesiorientuoja apie jų šalyje pradėtą karą. Dar vis bandoma pataikauti kultūrai ir gyvenimo stiliui, skelbiančiam mirtiną karą krikščioniškam kraštui. Yra teigiančių, kad Amerika pati pjauna sau gerklę su politiškai korektišku peiliu ir tuo skatina tolimesnę barbariškų įsitikinimų plėtrą. Yra manančių, kad Amerikai svarbiau būti politiškai korektiška, negu laimėti savo kultūrinių bei religinių vertybių išlaikymo karą.

„Apsaugok, Aukščiausias, tą mylimą šalį...” - labai reikalinga giesmė ir Amerikai.

Romualdas Kriaučiūnas

VISUOMENINIŲ, PATRIOTINIŲ ORGANIZACIJŲ, KATALIKIŠKO PATRIOTINIO JAUNIMO KREIPIMASIS Į LAISVOS LIETUVOS PILIEČIUS

Dėl atminimo ženkle – LIETUVOS LAISVĖS ŽINIA – įteikimo Atkuriamojo Seimo Pirmininkui, pirmajam valstybės vadovui VYTAUTUI LANDSBERGIUI

Jau tapo tradicija du kartus per metus – sausio 13 ir kovo 11 dienomis – 9 val. ryto susirinkti prie Kovo 11-ajai skirto paminklo „Žinia” Nepriklausomybės aikštėje Vilniuje ir trispalviais vainikais bei gėlių puokštėmis pagerbti visus Laisvos Lietuvos gynėjus.

Toks pagerbimas numatytas ir šių metų Lietuvos Laisvės gynimo 25-mečio minėjimo renginių programoje. Kaip ir kiekvienais metais, čia ateis ir prof. Vytautas Landsbergis. Ir būtent čia, simbolinėje vietoje, laisvos Lietuvos piliečių vardu jam, kaip Atkuriamojo Seimo Pirmininkui ir pirmajam valstybės vadovui, bus įteiktas atminimo ženklas – LIETUVOS LAISVĖS ŽINIA.

Atminimo ženklas LIETUVOS LAISVĖS ŽINIA – tai bronzinė skulptoriaus Juozapo Kęstučio Patamsio paminklo „Žinia” kopija. Ant šios 40 cm aukščio skulptūrėlės, vaizduojančios lietuvaite, šaunančią auksinę strėlę į dangų ir taip pranešančią Lietuvai bei visam pasauliui, kad Lietuva – jau laisva, bus užrašyta VYTAUTUI LANDSBERGIUI – 2016.01.13. Šio ženklo gamyba kainuos iki 1000 eurų.

Kviečiame laisvos Lietuvos piliečius, ypač mūsų jaunimą, visuomenines, patriotines organizacijas kuo gausiau dalyvauti su savo vėliavomis ir iškilmingai įteikti prof. Vytautui Landsbergiui atminimo ženklą LIETUVOS LAISVĖS ŽINIA.

Visus kviečiame pagal galimybes prisidėti ir prie ženklo gamybos. Savo auką perveskite: Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga, sąskaita LT927300010002492561, esančią „Swedbanke”, paskirtis – Atminimo ženklas LIETUVOS LAISVĖS ŽINIA.

Iniciatorių vardu:

Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos valdybos pirmininkas
Ernestas Subačius

Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos garbės pirmininkas
Jonas Burokas

SKELBIAMI UŽSIENIO LIETUVIŲ VAIKŲ PIEŠINIŲ KONKURSO „KALĖDOS LIETUVOJE” LAIMĖTOJAI

Kalėdiniu laikotarpiu Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija pasiūlo spalvingais ir nuotaikingais užsienio lietuvių vaikų piešiniais, skirtais konkursui „Kalėdos Lietuvoje”. Po daugiau nei mėnesį vykusio balsavimo išrinkti konkurso laimėtojai – daugiausia simpatijų sulaukė darbai, atkelti iš Rusijos, Baltarusijos, Vokietijos, Airijos, Belgijos.

„Labai ačiū vaikams už beribę fantaziją, įdėtą širdies šilumą ir nepakartojamus darbelius, o tėveliams, se-

neliams ir mokytojams – už kūrybiškumo paskatinimą ir palaikymą. Džiaugiuosi, kad į mūsų iniciatyvą piešiniais papasakoti, kaip užsienyje gyvenantys mažieji įsivaizduoja Kalėdas Lietuvoje, atsiliepė tiek daug šeimų, bendruomenių, lituanistinių mokyklų iš viso pasaulio: nuo Argentinos, Brazilijos, JAV, Kanados iki Rusijos, Turkijos”, – sakė užsienio reikalų viceministras Mantvydas Bekešius.

Vaikų kūrinių buvo galima pasigrožėti ir savo bal-

są atiduoti nuo gruodžio mėnesio pradžios iki Trijų Karalių. Piešiniai buvo vertinami pagal konkurso temos kūrybinį sprendimą, idėjos originalumą ir žaismingumą. Laimėtojams bus išsiųsti originalūs prizai su tautine simbolika.

Iš viso sulaukta daugiau kaip 300 konkursui parengtų darbų iš 22 šalių, jauniausiam piešinių autoriui – 8 mėnesiai, vyriausiam – 14 metų.

Konkurso laimėtojai:

Daugiausiai parodos lankytojų balsų surinkę dalyviai:

I vieta - Tomas Mockus (8 m., Rusija)

II vieta – Kazimieras Belinskis (11 m., Baltarusija) ir Smiltė Rasink (13 m., Vokietija)

III vieta – Džastina Jankaitytė (10 m., Airija), Kristina Nadel (6 m., Rusija) ir Paula Vezbergaitė (4 m., Belgija).

LR užsienio reikalų viceministras Mantvydas Bekešius.

LR URM nuotr

LR URM

„DIRVAI” AUKOJO:

Bendraminčiai,	
Cleveland, OH.....	1200
S.Simoliūnas,	
Detroit, MI.....	500
J. ir M. Sandargas,	
Clermont, FL.....	100
O.Adomavičius,	
Centerville, MA.....	30
J. Ardys,	
Fairview, PA.....	30
M.Matusz,	
Delran, NJ.....	30
I.Variakojis,	
Burr Ridge, IL.....	30
A.Pažiurienė,	
Oakpark, CA.....	25
V.Remėza,	
Manhasset, NY.....	22
K.Civinskas,	
Brecksville, OH.....	20
I.Jansonas,	
Osterville, MA.....	20
R.Gudaitis,	
Mamaroneck, NY.....	10
A.Plodzinskas,	
Houston, TX.....	10

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LIETUVOS LAISVĖS ŽINIA

METAMS - \$55,

PUSEI METŲ - \$40,

PIRMA KLASĖ - \$78,

ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ

METAMS - \$130.00

SIMONA KRUPCEKAITĖ IŠKOVOJO AUKSĄ PASAULIO TREKO TAURĖS VARŽYBOSE

Simona Krupeckaitė su Lietuvos vėliava. wikimedia.org

Lietuvė Simona Krupeckaitė sausio 17 d. laimėjo Honkonge (Kinija) vykusio trečiojo pasaulio dviračių treko taurės etapo moterų

keirino rungtį. 32-ųjų metų lietuvė laimėjo pirmojo etapo ketvirtąjį važiavimą, buvo greičiausia antrojo etapo pirmajame važiavime ir

pranoko visas varžoves finale (1–6 vietas). Varžybose dalyvavo 26 dviratininkės.

Moterų daugiakovės varžybose lietuvė Aušrinė Trebaitė liko 22-a. 27-erių metų dviratininkė surinko 46 taškus.

A. Trebaitė skrečo lenktynėse buvo 12-a, asmeninio persekiojimo lenktynėse – 13-a, atkrintamosiose lenktynėse – 21-a, 500 m atskiro starto lenktynėse – 24-a, sprinte – 21-a, o grupinėse lenktynėse pelnė 9 taškus.

Nugalėjo 188 taškus surinkusi britė Laura Trott.

Varžybose dalyvavo 24 dviratininkės.

Vyrų sprinto varžybose 20-metis Lietuvos atstovas Vasilijus Lendelis tarp 36 dalyvių liko 22-as. Mūsų šalies dviratininkas atrankoje buvo 22-as, o šešioliktfinalyje pralaimėjo čekui Pavelui Kelemenui. *ELTA*

„JEI GYVENČIAU LIETUVOJE, EIČIAU Į KARIUOMENĘ“

Krepšininkas Jonas Valančiūnas pritaria šauktinių gražinimui ir sako, kad eitų tarnauti, jei gyventų Lietuvoje ir neturėtų kūdikio, rašo Kanados dienraščio „Toronto Sun“ interneto svetainė.

„Tai geras dalykas, kad tai privaloma – reikia saugoti savo šalį. Tikrai tai daryčiau, jei gyvenčiau Lietuvoje, bet

mano scenarijus kitoks ir turiu rūpintis savo kūdikiu“, – sakė Toronto „Raptors“ vidurio puolėjas.

Krepšininkas sakė, kad vasarą, kai grįš į Lietuvą, išreikš paramą Lietuvos kariuomenei.

Šiuos komentarus žinias-klaidai J. Valančiūnas išsakė su komanda lankydamasis Londone.

23 metų J. Valančiūnas atsidūrė paskelbtame šauktinių sąraše. Pagal Lietuvos krašto apsaugos ministro įsakymą, Lietuvą garsinantiems sportininkams tarnybą galima atidėti.

Šauktinių kvietimas į Lietuvos kariuomenę atnaujintas pernai, reaguojant į Rusijos veiksmus Ukrainoje. *LRT*

DOMANTAS SABONIS – KANDIDATAS LAIMĖTI JAV APDOVANOJIMĄ

Puikią sportinę formą demonstruojantis Domantas Sabonis pretenduoja laimėti JAV apdovanojimą. Gonzagos universiteto „Bulldogs“ puolėjas buvo įtrauktas į Johno R. Woodeno prizo geriausių 25 NCAA krepšininkų sąrašą.

19-metį lietuvį tarp pagrindinių kandidatų laimėti trofėjų įtraukė NCAA krepšinio specialistai. Jaunieji krepšininkai buvo atrenkami pagal pirmos sezono pusės nuopelnus.

Ekspertų dėmesį patraukęs D. Sabonis šį sezoną žaidžia ištis galingai. Puolėjas vidu-

tiniškai pelno po 18,9 taško ir atkovoja po 11 kamuolių.

Lietuvis taip pat yra daugiausiai Vakarų pakrantės konferencijoje dvigubų dublių atlikęs žaidėjas (8), pirmauja pagal dvitaškių taiklumą (65,7 proc.) ir yra antras pagal baudų taiklumą (82,6 proc.).

Tarp geriausių 25 studentų krepšininkų pateko ir D. Sabonio komandos draugas Kyle’as Wiltjeris. Ketvirtakursis savo konferencijoje pirmauja pagal vidutiniškai pelnomus taškus (21,5 tšk.).

J. R. Woodeno apdova-

nojimas – tai 1976 metais įsteigtas unikalus trofėjus, skiriamas geriausiam sezono NCAA krepšininkui ir krepšininkei. Anksčiau šį apdovanojimą yra laimėję tokie krepšininkai kaip Larry Birdas (1979), Michaelas Jordanas (1984), Timas Duncanas (1997), Candace Parker (2007 ir 2008), Kevinas Durantas (2009) ir kiti.

Praėjusiais metais šį apdovanojimą atsiėmė Frankas Kaminsky, šiuo metu rungtyniaujantis Šarlotės „Hornets“ ekipoje. *LRT*

LIETUVOJE – EUROPOS MOTERŲ PAPLŪDIMIO TINKLINIO ČEMPIONATO ETAPAS

Puiki žinia Lietuvos tinklinio gerbėjams. 2016 metais pirmą kartą Lietuvoje bus organizuojamas Europos moterų paplūdimio tinklinio čempionato „Satellites“ serijos etapas.

Pajėgios Europos suaugusiųjų paplūdimio tinklinio poros birželio 9-12 dienomis varžysis Vilniaus centre esančiame „Credit24“ aikštyne.

„Vilniuje esame sėkmingai surengę Europos jaunių (iki 18 metų) ir jaunimo (iki 20 metų)

čempionatus, vyksta daug Rytų Europos paplūdimio tinklinio čempionatų turų, jaunimo varžybų. Pas mus atvažiuoja daug užsieniečių, jie mato, kad su organizacija viskas yra gerai. Aikštynas yra miesto viduryje, viešbučiai – puikūs, oro uostas – šalia. Mūsų žmonės gerai atlieka savo pareigas, todėl problemų gauti teisę organizuoti čempionatus nėra“, – sakė Lietuvos tinklinio federacijos prezidentas Marius Vasiliauskas. *delfi.lt*

LIETUVIAI DAKARO LENKTYNĖSE

Varžybos oficialiai baigtos. Jos vyko Argentinoje bei Bolivijoje (nuo sausio 2 iki sausio 16 dienos). Benedikto Vanago ir Sebastiano Rozwadowskio duetas bendroje įskaitoje užėmė 26-ą vietą ir nuo lyderio atsiliko 10 val. 58 min. 14 sek.

Kitas Lietuvos ekipažas – Antanas Juknevičius ir Mindaugas Slapšys bendroje įskaitoje užėmė 27-ą poziciją ir nuo lyderio atsiliko 14 val. 23 min. 10 sek. *delfi.lt*

LIETUVOS ČIUOŽĖJOS AUSTRIJOJE IŠKOVOJO AUKSĄ IR BRONŽĄ

Insbrukas, sausio 15 d. (ELTA). Insbrike (Austrija) vykstančių tarptautinių vaikų žaidynių dailiojo čiuožimo solisčių varžybose Kauno žiemos sporto mokyklos „Baltų ainiai“ auklėtinės Paulina Ramanauskaitė ir Ieva Mikelionytė iškovojo aukso ir bronzos medalius.

12-metė P. Ramanauskaitė (trenerė Eglė Kliučakienė) buvo

pirma tiek trumpojoje, tiek laisvojoje programose bei surinko 89,52 taško. 14-metė I. Mikelionytė (trenerė Loreta Vitkauskienė) surinko 81,51 taško ir užėmė trečiąją vietą.

Varžybose dalyvavo 30 sportininkų iš Austrijos, Islandijos, Ispanijos, Italijos, JAV, Kanados, Kinijos, Lenkijos, Olandijos, Slovėnijos, Šveicarijos ir Lietuvos.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

PERKAME GINTARĄ IR GINTARO DIRBINIUS
Prašau skambinti - tel. –708-603-5494

Now serving Lithuanians, including former Tapa Members!

1385 Andrews Ave.
Lakewood, OH 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
lccu.com/usa

Hours: Mon-Wed and Fri 9:00AM-3:00PM
Sun 9:30-10:30AM (Fall-Spring)

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.lccu.com/usa &
www.facebook.com/latvianclevelandcu

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter

OPEN
Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuočiai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina, teikianti jaukią atmosferą liudėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.